SAYI: 1414 | CUMA 14 ŞUBAT 1941 | SENE: 4
TELEFON: Baş M. 20827 İdare M. 23300 | TELGRAF: İstanbul Son Telgraf
Sahip ve Başmuharriri: ETEM İZZET BENİCE

SON TELGRAF

EN SON TELGRAFLARI VE HABERLERİ VEREN AKŞAM GAZETESİ

Posta tarihi 1936 | SAYISI 5 KURUŞ | Posta kutusu No.
ADRES: Cağaloğlu Nuruosmaniye Cad. No. 54
ABONE: Senelik 1400, 6 aylık 750, 3 aylık 400
Gazeteye gönderilen evrak iade edilmez

Yugoslav Başvekilinin Berline çağırılması

Daveti en sona bırakılan Yugoslav Başvekiline Berlinde Alman taleplerinin dikte edilmek istenmesinden başka bir şey düşünülemez. Yugoslavya da nihayet ölüm ve hayat esaslarından birini tercih geçidinin önüne gelmiştir.

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

Bulgarların, bitaraf siyaseti ve milli talepleri muhafaza kaydı altında, memleketlerinin kapılarını Alman ordusuna açacakları artık iyiden iyiye anlaşılır gibi durmaktadır. Alman ordusunun Bulgaristandan geçişinin getireceği harabiyi, şerefsizliği ve istiklâlsizliği hazmetmek Bulgar milleti tarafından peşinen kabul edildikten sonra; bu hususta kimseye söylenecek söz kalmaz. Demek ki, bu millet ve bu milleti idare edenler, Bulgaristanın esasen hür ve müstakil bir ülke halinde kendi kendisini halde ve istikbalde idare edemiyeceğini ve her türlü mukavemet liyakatinden mahrum bulunduğunu kabul etmişlerdir. Bunun aksi ancak, Bulgarların mukavemetinde, istiklâllerini muhafazadaki inadında ve hürriyetleri uğrunda dökecekleri kanın ölçüsünde aranabilirdi. Bulgaristan ne kadar:

— Ben bitaraf ve ilhakçıyım. Almanyaya yol vermem veya boyun eğmem, bundan vazgeçmek değildir. Askerî acizm ve memleketi harabiye sürüklememek gayretim, Almanlara yol vermeme sâik olmuştur.. Alman zaferi bana herşeyi kazandıracaktır..

Der ve bu ümidi muhafaza ederse; kendisini o kadar uçuruma sürüklemiş olacak ve her türlü âkıbet tecellisinde bugünden istiklâl ve hürriyetinden feragat ettiğini ilân etmiş bulunacaktır.

Bulgaristanın şimdiki halde bu görünüşünü tebarüz ettirdikten ve kendisine gelmesini temenni ettikten sonra, günün Balkanlara ait olarak en mühim siyasi hâdisesi; Yugoslav Başvekilinin ansızın Berline davet olunmasıdır. Başvekil Svetkoviç daveti müteakip derhal Hariciye Nazırı Markoviç ile beraber Berline gitmiştir. Yugoslavya, mihverin Balkanlar hakkındaki karar ve plânını ortaya çıkaran son Viyana konferansından itibaren, ilk defa Berline davet olunmaktadır. Viyana konferansında Romanya taksim edilir, cenubî Dobruca Bulgaristana, Transilvanya Macaristana verilir ve mihver, Romanyanın müdafaasını deruhde ederken Rumen - Macar - Bulgar Başvekil ve Hariciye Nazırları Viyanaya davet olunmuşlar ve sadece Yugoslavya ile Yunanistanın «Balkanlar nizamını alâkadar eden» bu konferansa davetlerine lüzum görülmemişti. Bu lüzumsuzluğun sebebi, bilâhare Romanyanın Alman işgaline geçmesi ve Yunanistana İtalya tarafından tearruz edilmesi ile anlaşılmış ve Yugoslavya tek başına mukadderatının tecellisine muntazır bulunmak gibi bir tecride terkolunmuştu. Mihver nazarında, Bulgaristan vaziyeti tavaz-

(Devamı: 5 inci sayfada)

İtalyan tayyarelerinin Selânikte bombaladığı meşhur Ayasofya kilisesi

General Franko dün akşam İspanyaya döndü

Mareşal Petenle yaptığı mülâkat 80 dakika sürdü

Vişi 14 (A.A.) — General Frankonun Mareşal Peten ile dün yaptığı mülâkat 80 dakika devam etmiştir.

General Franko dün akşam otomobille Fransız toprağını terketmiş, ayni akşam İspanyaya girmiştir.

İtalyan matbuatı, Monpelyede yapılan bu görüşme hakkında tefsiratta bulunmamaktadır. Gazetelerde, iki hükûmet reisi arasında görüşülen meseleler hakkında en küçük bir haber dahi yoktur.

Yunan ordusu sahilden 5 kilometre ilerledi

Yeniden 400 esir alındı, bir İtalyan tayyaresi düşürüldü

Atina 15 (A.A.) — Radyonun bildirdiğine göre, sahil mıntakasında Yunan kıt'aları beş kilometre ilerlemişlerdir. Diğer hücumlarda ağır ilerlemeler olmuştur. Merkezde Yunanlılar yeni tepeler almışlardır.

İtalyan Başkumandanı General Kavallero mukabil taarruz usulünden vaz geçmiştir. İtalyan tayyareleri cephede üç gündenberi faaliyette bulunmamışlardır.

Yunanlılar 400 esir daha almış-

(Devamı 5 inci sayfada)

Bulgarlar İngiltereye Çatıyorlar

Sofya gazetelerinde İngiltere aleyhine neşriyat başladı

Almanlar da Bulgar emellerini müdafaa ediyor

Almanlar artık Bulgarları kendi müttefikleri addediyorlarmış

Anadolu ajansı dün akşam verdiği bir haberde,. Yugoslavya Başvekili Svetkoviç ile hariciye

VAZİYETE UMUMİ BAKIŞ

nazırı Markoviç'in refakatlerinde Almanyanın Belgrat büyük elçisi olduğu halde Alman hükûmetinin daveti üzerine dün, hususi trenle Berline hareket ettiğini bildirmiştir.

Yugoslavya Hariciye Nazırının şubat sonunda, Yugoslav Başvekilinin de mart sonunda Budapeşteyi ziyaret edecekleri ilâve edilmektedir.

Şimdi İngiliz gazeteleri, Balkanlardaki vaziyet ile her zamankinden ziyade meşgul olmaktadırlar. Hitler bir taraftan Yugoslav Başvekilini kendisile görüşmeğe davet ederken, diğer taraftan Almanların bütün Tuna boyunca hazırlıkları devam etmektedir. Ankara radyo gazetesinin bildirdiğine göre, Tuna nehri boyunca seyyar köprüler kurulmağa hazır bir halde beklemektedir. Tuna üzerinde yer köy şehri ile Köstence sivil halktan tahliye edilecektir.

Diğer taraftan Bulgar gazeteleri İngiltere aleyhinde neşri -

(Devamı: 5 inci sayfada)

Hitler tarafından Berline çağırılan Yugoslav Başvekili Svetkoviç ve Belgrattaki parlâmento binası

Çöp arabasına yılan atan muzip bakkal!

dün hapis ve para cezasına mahkûm oldu

Kumkapıda talebe yurdu önündeki çöpleri toplıyan çöpçü Yusufun arabasına o civardaki bakkal Ahmet bir paket atmıştır.

Yusuf, biraz ötedeki çöpleri alıp arabasına koymak üzere kapağı açtığı zaman; bakkalın attığı paket içinden büyükçe bir yılan çıkarak zavallı çöpçüyü ısırmıştır.

Yusuf hemen Cerrahpasa hastanesine kaldırılmış ve muzip bakkal hakkında da tahkikata geçilmiştir.

Dün asliye 6 ıncı ceza mahkemesinde bu davaya bakılmıştır. Neticede bakkal Ahmet 3 gün hapse ve çöpcüye de 5 lira tazminat vermeğe mahkûm edilmiştir.

Bir bar kızını dostunun elinden almak istediler!

İki mütecaviz yakalanarak adliyeye verildi

Galatada Necatibey caddesinde oturan şoför Hâmit Türk evvelki gece Florya barında çalışan metresi Gülsüm ile beraber eve dönerlerken Fatihde oturan ve Gülsümde gözleri olan Maksut Çakır ve Ömer Oral arkalarından gelerek kadına lâkırdı atmağa ve sarkıntılık etmeğe başlamışlardır Şoför Hâmit bir iki kere ihtarda bulunmuşsa da, aldırmamışlar ve bu kadarla da kalmıyarak ikisi bir olup Hâmidi döğmeğe de başlamışlardır. Gürültüye yetişenler suçluları yakalamışlar, adliyeye vermişlerdir.

Küçük Esnafın Muamele Vergisi

Defterdar Şevket muafiyet karneleri hakkında mühim izahat verdi

Defterdarımız Bay Şevket Adalan

«Yazısı 2 nci Sayfamızda»

"Kürtaj" suçile tevkif edilen doktor ve kadın

Bir ebe talebe hakkında da adliyece takibata geçildi

Beyoğlunda, Tünelbaşında muayenehanesi bulunan doktor B. Saip Ali Dönbak Fatihte Arif isminde birisiyle metres hayatı yaşayan 18 yaşında Anjel adında bir kadına kürtaj yapıp 3 aylık çocuğunu almak suçuyla dün Sultanahmet 1 inci Sulh Ceza Mahkemesi kararıyle tevkif olunmuştur. Anjel de ayni suçla tevkif edilmiştir. İddiaya göre, Anjel kürtajdan sonra fazla kan kaybetmiş ve Arif polise haber vererek Gülhane hastanesine yaturtmıştır. Hastane kürtaj yapıldığını tesbit eden rapor vermiştir.

Anjel dünkü sorgusunda:

(Devamı 5 inci Sayfada)

ASKER GÖZİLE CEPHELER

Asmara önünde muharebe

Doğu Afrikasındaki harekâtın bütün sıklet merkezi şimdi Eritre üzerinde toplanmış bulunmaktadır. Buradaki İngiliz kuvvetlerinin ilk hedefi Asmarayı almaktır. Fakat Asmaradan evvel, İtalyanların son derece dayandıkları Keren mevkii vardır ki, İngiliz kuvvetleri şimdiki halde, bu mevkii sarmış bulunmaktadırlar.

Asmaranın şimalinde de şiddetli muharebeler olduğu bildirilmektedir. Bu muharebelerin İngilizler lehine inkişaflar gösterdiği de kaydolunmaktadır. Daha cenupta İngilizler Arreoya doğru ilerlemektedir.

Habeşistandaki vaziyette büyük bir değişiklik olmamakla beraber Libya ile Habeşistan irtibatının Hür Fransız kuvvetleri ta-

(Devamı 5 inci Sayfada)

Dünkü ve bu sabahki esnaf, şoför kontrolleri

Yedkulede 83 numaralı Zehranın fırınında 284 kilo eksik ekmek bulunarak müsadere olunmuştur.

Yine dün ve bu sabah emniyet memurları tarafından yapılan kontrollerde Ali kızı Zeynep, Ali kızı Ayşe, Zekiye ve Mehmet isimlerinde 4 dilenci yakalanarak adliyeye verilmiştir. 41 kişi de tramvaydan atladıkları için birer lira para cezasına mahkûm olunmuşlar, ayrıca 24 şoför hakkında takibata geçilmiş 3 arabacı da ehliyetsiz araba sevkinden cezalandırılmışlardır.

Eyüp hattı otobüsleri

Güzergâhın değiştirilmesi projesi dün kabul edilmedi

Belediye otobüs komisyonu dün toplanmıştır. Toplantıda Kerestecilerden Eyüp otobüsleri hakkında hazırlanan proje tetkik olunmuştur. Buna göre keresteciler - Eyüp otobüsleri gündüzleri Eminönünden hareket edecek ve Balata kadar yukarıdan - Fatih yolile - gidecek Balattan sonra Eyübe kadar sahil yolunu takip edecektir. Gelişte de bu şekilde hareket olunacaktır. Buna mukabil Köprü - Balat arasında vapur seferleri çoğaltılacaktır. Keresteciler - Eyüp otobüslerinden 10 tanesi de başka hatta naklolunacaktır. Fakat dünkü toplantıda proje kabul edilmemiş ve bu hususta azalar arasında mutabakat temin olunamamıştır. İş gelecek toplantıya talik olunmuştur.

Taksi tahdidine Uymıyan şoför Mahkûm edildi

Çift numaralı taksi arabaları - nın çalışması icap eden bir gün 2401 numaralı arabasını taksiye çıkarıp müşteri alan Cemal isminde bir şoför asliye 2 inci ceza mahkemesine verilmiştir. Neticede Cemal bu suçundan dolayı 50 lira para cezasına mahkûm edilmiştir.

DİKKAT!

NASREDDİN HOCA

Yazan: **Ziya Şakir**

Yakında Tefrikaya Başlıyoruz

Nasreddin Hocanın hayat ve eserlerini bu derece doğru ve iyi canlandıran bir başka eser yazılmamıştır.

Profesörlüğe terfi eden mümtaz doçentlerimizden Dr. Cevat Kerim İncedayı

Yirmi iki güzîde Doçent Profesörlüğe terfi etti

Maarif Vekâleti bu terfileri tasdik etti

Maarif Vekâleti 22 güzide doçentimize profesörlük tevcihini tasdik etmiştir. Bu tasdikle profesörlüğe terfi eden şehrimiz Üniversitesi doçentleri şunlardır:

Tıp Fakültesi doçentlerinden anatomi doçenti Dr. Zeki Zeren, ikinci şirürji doçenti Dr. Şinasi Erel, patalo-

(Devamı: 5 inci sayfada)

Gizli nikâhla evlenen (!) bir karı koca

Kadının eski zevcinin ihbarı üzerine Adliyece takibata geçildi

Saide isminde bir kadının Fatihde oturan Siirtli Mahmut Korkmaz adında birisile gizli nikâh yaparak evlendiği adliyeye ihbar edilmiş ve ikisi hakkında da tahkikata başlanmıştır. İhbarı, kadının eski kocası olan ve Tophanede oturan Basri Çobanoğlu isminde birisi yapmıştır. Tahkikata devam olunmaktadır.

ÇERÇEVE

Eserim etrafında

NECİP FAZIL KISAKÜREK

— Hakikî fikir ve kalem dostlarıma —

Ben (Namık Kemal) isimli eserimle bir fikir sarayında hesap vermeği ve sarayın haşmetli sahipleri tarafından koltuklanmayı beklerken, saray bahçesindeki (kuçukuçu) lar tarafından karşılandım.

Hazin tecelli... Fakat ne çıkar?. Her bahçenin bir köpeği vardır; ve köpeğin misafire havlaması, ev sahiplerinden gelecek itibarın eksikliğine delâlet etmez. Nitekim sarayın pencerelerinden gelen ilk işaretler, bir hakkın, hem de tasdik ve takdiri pek çetin bir hakkın, tecelli yolunda olduğunu gösterir. Henüz orta yere çıkalı (ah, o orta yer!.) on beş günü geçmiyen eserimin ne çapta ele alındığını sezmiş haysiyetli bir kalem, benim fikirde bir orkestro şefi olup olmadığımın ancak bu eserde belli olacağını kaydetmişti. Eser meydana çıkar çıkmaz da gazete ve mecmuaların ilk imzalı bibliyografya kayıtları, takdir ve tebrik dolu ifadelerle hâdisenin altını çizmekten geri kalmadı. İşte bu aralık ben, hiç olmazsa Namık Kemali ele aldığım kadar kıymetli veya kıymetsiz bir fikir meşurunda renk renk tahlilimi beklerken ne görsem iyi?.

Çizgileri ve köşelerile herkesin bildiği kafama, çizgileri ve köşelerile herkesin bildiği kafası denk düşmyen bir gazete, kâzip bir şafak vakti tanyerinin kızıl ifadesini benimsemiş bir gazete, işi gücü muhteşem fikir kervanlarının peşisıra sigirtmekten ibaret bir unsurunu yine bana musallat etmez mi?. Piyasaya yalnız cehlini çıkarsa Karûn kadar zengin ve yalnız salâhiyetini çıkarsa ölü kadar fakir görünecek olan bu unsur, kendisine her bakımdan rahmet okutturacak meşhur bir mizah kahramanile elele, eserimi tahrip sevdasındadır.

Geceli gündüzlü 6 ayımı, dolu kitap ve boş kâğıda gömerek meydana getirdiğim 300 büyük ve 500 orta sahife çapındaki eserimden, şimdilik takılabilmek cesaretini gösterdikleri biricik nokta şu:

Ben Namık Kemalin rahmetli karısı hakkında (tamamile meçhul; hattâ ismini olsun bilmiyoruz) hükmünü vermişim!. Halbuki bu hanımın ismi malûmmuş!. Bu hanım ve dolayısile Namık Kemal hakkında ihtiramsız bir dil kullanmışım!.

Bu eçhel iddiayı, sadece temiz fikir ve ilmî vesika zaviyesinden, yarın (Namık Kemalin karısı) isimli tek çerçevede nasıl kökünden çürüteceğim gö-

(Devamı 5 inci sayfada)

EN SON DAKİKA

Japonya yeni bir harbe mi atılıyor?

Pasifikteki ihtilât ihtimalleri kuvvetlendi

Vaşington 14 (A.A)— Siyasî mahafilde, japonyanın Singapura ve Garbî Holanda Hindistanına bir hücumda bulunması ihtimali hakkında endişe izhar edilmektedir. Japon filosunun harekâtı hakkında mütemadiyen raporlar gelmektedir.

(Devamı: 5 inci sayfada)

ASKERÎ TETKİKLER

Mihver devletlerinin son harp plânı nedir?

Askerî Mütehassısımızın bu çok mühim makalesini dördüncü sayfamızda okuyunuz..

HADİSELER KARŞISINDA SON TELGRAF

MEMUR LOKANTASI

Tophanede, yeni yapılan yolcu salonunun üstündeki memurlar lokantası, lüks sınıfa dahil olduğu için, buradan, hiç bir memur istifade edemiyor, memurlar, karnını yine piyazcıda, aşçıda doyuruyorlarmış!

Pek âlâ, o halde, bu lokanta ne diye açılmış?.

Memur lüks adam mıdır?. Vallahi şaşmayın, bir öğün yemek için 100 — 150 kuruş verebilen memurlara hayretle bakıyorum.

FAZLA KAPI YAPMAK

Şehir Meclisi karar vermiş: Sinemalarda, her 500 kişi için bir kapı bulunacakmış!

Böyle kalabalık yerlerde, bir tehlike ânında çıkıp kurtulmak için çok kapıya ihtiyaç var. Sinema salonlarında bir kaç kapı bulundurmak ihtiyacını duyan Şehir Meclisi, bu hale göre, tramvayların ortasına da birer kapı açtırmalıdır.

Bir arabada bir kaç yüz kişi yok mu dersiniz?

PAPUÇ VE ELBİSE

Bir Alman firmasının mümessili, İstanbula, eski papuç, eski elbise almıya gelmiş!

Burada, eski papucun, eski elbisenin çok olduğunu nereden bilmiş?.

Papuca gelince: Biz, çabuk papuç bırakanlardan değiliz.

KÖPRÜNÜN BOYASI

Unkapanında yeni inşa edilen köprünün boya işi tamamlanamadı, gitti. Gazetelerin haber verdiğine göre, kuvvetli bir boya bulunmuş. köprü tekrar boyanacakmış. Evvelce sürülen boya çabuk döküldü. Boyamak, boyacılık zor iştir. Bir çokları vardır ki, boyadık, zannederler, iki günde foyası meydana çıkar. Bu gibiler, boyacı değil, göz boyayıcıdır.

İÇKİ VERİLMİYECEK

Şehir Meclisinin verdiği bir karara göre, 18 yaşından küçük olanlara barlarda, meyhanelerde içki verilmiyecekmiş!

Bu, tuhaf bir karar. Şunun için tuhaf ki, şimdiye kadar, 18 yaşından küçük olanlara da içki veriliyormuş gibi, bir mâna çıkıyor.

Demek, bugüne kadar, bir mahzur görülmüyor mu idi?.

AHMET RAUF

Dokumacı kadınlar

İstanbulun 5 kazasında köylü kadınları için müteaddit dokuma kursları açılıyor

Vilâyet, köylerde dokumacılığı teşvik için köy bürosu tahsisatından 500 lirayı köylerde açılacak yeni kurslara ayırmıştır. Ayrıca bu seneki bütçeye de daha mühim bir para konulmasına karar verilmiştir.

Bu sene Yalova, Şile, Çatalca, Silivri, ve Eyüp kazası köylerinde yeni dokumacılık kursları açılacaktır.

Bugün İstanbul vilâyetine bağlı 305 köyde iki bine yakın el dokuma tezgâhı var.. Yalnız bunların ekserisinin tarakları 40 santimetre genişliğinde ve iptidaî tiptedirler. Hükûmetin yardımile geçen sene Beykoz, Kartal, Bakırköy kazalarındaki köylere 150 santimetre genişliğinde kakçılı tezgâhlar tevzi edilmiştir. Küçükçekmece köyünde son açılan kursda iki ay içinde 30 kadın dokumacılık öğrenmiştir. Köylü kadınlar piyasaya bezler dokumağa başlamışlardır.

KÜÇÜK HABERLER

VİLÂYET ve BELEDİYE:

★ Yeşilköyün imarına da ehemmiyet verilmesi belediyeden istenilmiştir. Bu şirin köyün bazı sokakları tamir edilecektir.

★ Belediye hesap işleri müdürlüğüne yüksek mektep mezunlarından 4 mürakip alınacak ve bunlara 30 ar lira aslî maaş verilecektir. 19 Şubata kadar müracaat lâzımdır.

MAARİF, ÜNİVERSİTE:

★ Sömestr tatilinin başlaması münasebetiyle beyanatta bulunan Üniversite Rektörü Cemil Bilsel, Üniversiteye bir bayrak ve marş yapılacağını, talebe mevcudünün 3 buçuk misli arttığını, bir Üniversite postanesi açılacağını söylemiştir.

TİCARET ve SANAYİ:

★ Son günlerde şehrimize hariçten mühim miktarda zırnık gelmiştir. Zırnık satışı serbest bırkılmıştır.

★ Tüccarlar boş olan gümrük antreoolarının açılmasını ve bu suretle de depo buhranının izalesini islemşilerdir.

★ Yakında 50 milyon liralık bir ticaret ofisi kurulacaktır. Piyasada nâzım rolünü oynıyacak olan bu ofisin teşkilât projesi hazırlanmıştır.

MÜTEFERRİK:

★ Mahmutpaşada Mehmedin arabasından bir top pijamalık kumaş çalan İstavri isminde bir sabıkalı dün 1 yıl 3 ay 18 gün hapis ve 210 lira para cezasına mahkûm olmuştur.

★ Kızılay Hatay seylâpzedelerine yardım için dün 3000 lira daha göndermiştir.

★ Heybeliada ortamektebi son sınıf talebeleri dün müdürleri B. Orhanla beraber Eminönü Halkevine gelerek Ressam Ercümendin sergisini gezmişlerdir.

★ Kasımpaşada evvelki gün kaynanası Esmayı bıçakla karnından yaralıyan Halilin akli vazyietindne şüphe edilmiş ve Bakırköy Emrazı Akliye hastanesine gönderilmiştir.

★ İstanbul çöplerini Hayırsızada açıklarında denize dökmesi icap eden çöp müteahhidi, bunları Sarayburnu açığından döktüğünden 2000 lira para cezası kesilmiştir.

★ Kızılay Cemiyet, Beşiktaş şubesinin yıllık kongresi 22 Şubat Cumartesi günü saat 15 te Beşiktaşta Akaretlerdeki merkezinde yapılacaktır.

HALK Filezofu

Bir damla su !

Trakya hudutlarında aylardır bekliyen Mehmetciğin haleti ruhiyesini biliyor musunuz?. Muhtelif vesilelerle bunlardan bazıları ile konuştum. İçlerinde büyük bir hınç var. Sabırsızlık gözlerinden taşıyor:

— Ne duruyoruz, diyorlar, asker olduk, öyle ise döğüşelim..

Birçok Türk kıt'alarının sabırsızlığını dizginlemek cidden müşkül bir mesele oluyor.

Bir Mehmetciğin mütaleası şudur:

— Madem ki, dünyayı böyle karıştırdılar, bizi tekrar köyümüzden alıp buralara getirtmeğe vesile oldular, karşımıza düşman olarak çıkacakların alacağı olsun.. Beş on tanesini tek başıma gebertmezsem, gözüm açık gider.

Bazı ordularda sıfır olan maneviyat, bizim orduda galeyan halinde.

Balkanları tekrar sinir harbine çağırmış bulunan mihver, eğer, bir de silâh harbine fırsat verirse, aylardır dişlerini gıcırdatan Mehmetciğin, nasıl hınç alacağını düşünüyorum.

Bulgaristana tayyare, Romanyaya asker geledursun.

Bütün tedbirlerini almış, cephesini tayin etmiş bulunan Türk ordusu, kendisini, ezelden âşık olduğu döğüşmeğe mecbur edenlerin, evvelâ sevinçle ellerine sarılacak, sonra da, boyunlarını bir tavuk boğazlar gibi koparıp atacaktır.

Mehmetciğin sabırsızlığı, dolu bir tas su.

Bir damla, bir tek damla, onun hınç almak kararını yerine getirmeğe kâfi gelecektir.

Şu günlerde bir barut olan Mehmetciğin gözlerini dikip dikkatle seyre daldığı ovalarda fazla hokkabazlık yapmayın!.

REŞAT FEYZİ

60 yaşında bir kadın iki gündenberi ortadan kayboldu !

Aanadoluhisarında Dere sokağında 92 numaralı evde oturan Süleymanın annesi 60 yaşlarında Hadice iki gün evvel evden çıkmış ve bir daha dönmemiştir. Kadın aranmaktadır.

Otelciler ve Hancıların Kongresi

Otelciler ve hancılar cemiyetinin yıllık kongresi dün yapılmıştır. Okunan idare heyeti raporundan anlaşıldığına göre cemiyetin bütçesi 1200 lira üzerinden tanzim olunmuş ve esnaf hastaesine 200 lira yardım edilip hava kurumuna da teberrüde bulunulmuştur. Bilâhare yapılan idare heyeti seçiminde yeni idare heyeti azalıklarına Şevket (Karesi oteli), Ömer Lûtfi (Bristol oteli), Abdullah (Afyon, Eskişehir oteli), Lûtfi (İskenderun oteli), İsmail (Şark oteli) sahipleri intihap olunmuşlardır.

Üç kuruşluk boncuğu 7 ye satan bir muhtekir tutuldu!

Mahmutpaşada Hezarcı handa 7 numarada İlyas Kazakyan üç kuruşluk boncuğu İstiklâl caddesinde 292 numarada oturan terzi Saadete yedi kuruşa satarken yakalanmış, hakkında takibata başlanmıştır.

Günün meselesi:

Küçük esnafın muamele vergisi

Defterdar Şevket'in "Muafiyet Karneleri„ için izahatı

Şehrimiz Defterdarı B. Şevket muamele vergisi muafiyet karneleri hakkında gaztemize şu mühim beyanatta bulunmuştur:

«— Yeni muamele vergisi kanunu, bilûmum sınaî müessese ve imalâthaneleri vergiye tâbi tutmuştur. Ancak istihdam ettiği işçi sayısı müessese sahibi dahil olmak üzere beşi tecavüz etmiyen ve muharrik kuvveti kullananlarda muharrik kuvveti de iki beygiri geçmiyen küçük san'at müesseseleri bazı kayıt ve şartlar altında vergiden muaf tutulmuştur.

Küçük san'at müesseselerinin bu muafiyetten istifade edebilmeleri için İstanbulda Galata Balıkpazarında muamele ve istihlâk vergileri merkez tahakkuk şefliğine müracaa tederek bedava verilmekte olan bir (muafiyet karnesi) almaları lâzımdır.

22/1/1941 tarihli yevmî gazetelerin hemen hepsinde ilân edildiği veçhile bunun için bir aylık müddet verilmiştir. Bu müddet mezkûr ilân tarihinden başlamıştır. Ve 22 şubat 1941 günü hitama erecektir. Müesseselere bir kolaylık olmak üzere muafiyet istidatları tabolunarak şubece istiyenlere verildiğinden ayrıca istida yazdırmağa hacet kalmamaktadır.

İstanbulda muafiyetten istifade edecek; kalaycı, demirci, bakırcı, muslukçu, mücellit, çinkograf, hakkâk, saatçi, kuyumcu, tenekeci, çilingir, tesviyeci, tornacı, sandıkçı, parmakçı, kürekçi, kafes, korniş, oyuncak gibi ufak tahta işi yapanlar, dokumacı, çorapçı, konfeksiyoncu, terzi, çanta ve saraciye âmilleri, kunduracı ve kundura, mücevherat, radyo, elektrik, araba, elbise tamircileri ile bunlara mümasil bilûmum imalâthane, atölye ve tamirhane işletenler gibi pek çok küçük san'at erbabı vardır.

Şimdiye kadar müracaat edenlerin miktarından bu ufak san'at erbabının vergiden muaf olabilmeleri için mutlaka bir muafiyet karnesi almaları icabedeceğini henüz bilmedikleri anlaşılmaktadır.

Bu yüzden birçok vatandaşlar ileride müşkül bir vaziyete düşerek sırf karne almamış olmaları dolayısile vergi ödemek mecburiyetinde kalabilirler. Buna mahal kalmamak üzere alâkadar san'at erbabı ve ufak san'at müesseselerinin kanunî müddet zarfında yani 22 şubat 1941 tarihine kadar behemehal müracaatta bulunarak karne almayı unutmamaları lâzımdır.

Bu hususta vatandaşların arzu ettikleri fazla izahat ve tafsilât muamele ve istihlâk vergileri müdürlüğü ile şubesince verilmektedir.»

ADLİYE Ve POLİS

Kıskanç bir âşık sokak ortasında genç nişanlısını yaraladı !

Henüz 16 yaşında bulunan kızcağız hastahaneye kaldırıldı, carih tutuldu

Aşk ve kıskançlık yüzünden dün öğleye doğru Karagümrükte kanlı bir cinayet işlenmiştir:

Eyüpte oturan kasap çırağı Rahmi Koç adında bir genç bir müddet evvel Karagümrükte Topalçeşme caddesinde 69 numaralı evde oturan dokumacı Tahsinin 16 yaşındaki kızı Nimetle nişanlanmıştır. Rahmi son derece kıskanç bir gençtir. Nişanlısı Nimetin yalnız sokağa çıkmasını ve arkadaşlarile gezmesini hoş görmemekle beraber ilk zamanlarda sesini çıkarmamış, sonradan söylenmeğe ve bu yüzden sık sık kavga etmeğe başlamıştır. Son günlerde Nimetin kendisinden yüz çevirdiğine zahip olan Rahminin kıskançlık damarları büsbütün kabarmış ve işini gücünü bırakarak Nimeti takip ve tarassut etmeğe başlamıştır. İki gün evvel Nimetle karşılaşan Rahmi:

«Nimet seni çok seviyorum, son defa olarak söylüyorum, seni bir daha sokakta görürsem öldürürüm» demiştir.

Rahmi dün gene Nimetin evi civarında dolaşmakta iken nişanlısının sokağa çıktığını görünce takip etmeğe başlamıştır. Evinden bir hayli uzaklaştığı sırada Rahminin kendisini takip ettiğini gören Nimet evvelâ postane binasına kaçmak istemiş, kaçamıyacağını anlayınca Rahmiden kendisini rahat bırakmasını istemiştir.

Nişanlısından bu sözleri duyan Rahminin gözleri kararmış ve yanında taşıdığı kasap bıçağını çekerek Nimeti muhtelif yerlerinden yaralamıştır.

Yaralı Haseki hastanesine kaldırılmış ve kaçmak istiyen müteaviz âşık yakalanmıştır.

Münasebetsiz Bir Odacı

Adanada münteşir Türk Sözü refikimizin yazdığına göre eski istasyon civarında Yusuf Ayalap'ın şaraphanesinde kafayı tütsüleyen İş bankası odacısı Recep Gülnar, bir ara, cebinden «Bugün» gazetesinin bir nüshasını çıkararak Adana vailsi Bay Faik Üstünün gazetedeki resmini etrafındakilere göstererek valinin aleyhinde bir takım münasebetsiz sözler söylemiştir.

Suclu yakalanarak adliyeye verilmiş ve ikinci asliye ceza mahkemesince sorgusu yapılarak duruşma 24 şubata bırakılmıştır.

PETROL sevkiyatı

Bazı kazaların İstanbuldan mal gönderilmesi talepleri reddedildi

Deniz sahiline yakın bazı Anadolu kazalarından şehrimizdeki alâkadarlara müracaat edilerek, tâbi oldukları vilâyetlerden demiryolile yapılan petrol ve benzin sevkiyatının teneke başında deniz yoluna göre 50 kuruş fazla nakliye masrafına ihtiyaç gösterdiğini ve bu yüzden İstanbuldan benzin ve petrol gönderilmesini istediklerini bildirmişlerdir. Bu teklifleri muvafık görülmemiştir.

Beşiktaş - Fenerbahçe maçı ve bir talisizlik !

Hakkı, Şeref, İbrahim ve Hüseyin Fenere karşı oynıyamıyacak

İstanbul futbol şampiyonluğu maçlarının en mühim karşılaşması önümüzdeki pazar Beşiktaş ile Fenerbahçe arasında yapılacaktır.

Haber aldığımıza göre, Beşiktaş bu mühim maça çok noksan bir kadro ile çıkmak talihsizliğinde kalmıştır. İbrahim ile Hüseyin mecburî vazifelerinde bulunduğundan Şeref de daha gelmemiş olduğundan ve takımın belkemiği Hakkı ise geçen haftaki maçta burkulan ayağının şişmesinden dolayı Fenere karşı oynıyamıyacaklardır.

Bu suretle Fenerbahçeye, bugüne kadar mağlûp olmamış bir takımı kolayca yenmek fırsatı doğmuş olmaktadır.

İki görünmez kaza

Rumelihisarı caddesinde 58 numarada bahçivan Arslan Gökdemir duvarın kenarında çalışırken başına büyük bir taş düşerek yaralamıştır.

1739 sicil numaralı şoför Cemalin idaresindeki kamyon Fatihden geçerken Silivrikapıda oturan 9 yaşında Sabri isminde bir çocuğa çarparak yaralamıştır.

Mısırçarşısındaki Attarlar

Mısırçarşısında çalışmakta olan aktarlar Valiye müracaat ederek çarşıda kendilerine mahsus toplu bir köşenin ayrılmasını ve hepsinin bir araya toplanmasını istemişlerdir. Bu müracaat muvafık görülmüştür.

Çarşıda çalışan 17 aktar vardır. Yakında kendilerine ayrılacak yerde toplu olarak çalışacaklardır.

Afyon Valisi telgrafla kahve istetti

Afyon Karahisar valisi İstanbul vilâyetine bir telgraf göndermiş, Afyonda kahve kalmadığını bildirerek İstanbuldan Afyonlu kahve tüccarlarına acele mal gönderilmesini istemiştir. Vilâyet kahve kahve ithalât birliğine Afyona kahve göndermesi için tebligat yapmıştır.

DIŞ POLİTİKA

Bir nutuk ve akisleri

Yazan: Ahmet Şükrü ESMER

İngiltere Başvekili Mister Çörçilin meziyetlerinden biri de düşündüğü şeyi açık olarak söylemesidir. Evvelki gün İngiltere başvekili, radyoda İngiliz milletine böyle açık bir hitabe yapmıştır. Çörçil İngiliz milletine hitap ediyordu. Fakat bütün dünya ve bilhassa Amerikalılar sözlerine muhatap olmuştur ve nutuk şüphesiz dünyanın her tarafında büyük alâka ile dinlenmiştir.

Anlaşılıyor ki nutkun bu sırada söylenmesini istilzam eden sebep, İngiltere halkına beş aylık harekâtın bir bilânçosunu vermekten ibaretti.

Çörçil, beş aydanberi vaziyetin değiştiğini anlatmıştır. İngiltere Başvekili, İngilterenin bugünkü kuvvetleri hakkında demiştir ki:

— Filhakika evvelce hiçbir zaman olmadığımız kadar, geçen temmuzda, ağustosta ve eylûldeki ile kıyas kabul etmiyecek derecede daha kuvvetliyiz. Havalarda Britanya adaları üzerinde gerek haddizatında, gerek avcı tayyareleri-mizin geçen sonbahardaki nazi hücumunu püskürttüğü ve mağlûp ettiği zamana nisbetle çok aha kuvvetli bulunuyoruz. Ordumuz temmuz ve eylûldekinden daha iyi mücehhez ve daha iyi talim görmüş bir vaziyettedir .

Mister Çörçil şimalî Afrikadaki İngiliz zaferinden uzun uzadıya ve İngiliz milletine ümit verici bir lisanla bahsetmiştir. Başvekile göre, Trablusun şark kısmında bulunan ve yüz elli binden fazla olduğu bilinen İtalyan ordusu esir edilmiş veya imha olunmuştur. Mister Çörçil, Akdenizdeki İngiliz hâkimiyetinin Cenova bombardımanile bir defa daha isbat edildiğini söyledikten sonra bu bombardımanın şümul ve manasını kendisi izah etmiştir. Başvekil bunun şimalî Afrikada General Veygandın vaziyetini takviye etmek maksadile yapıldığını bildirmiştir. Maamafih, bu manzaraya bakarak fazla nikbinliğe kapılmaması için İngiliz milletini daima uyanık bulunmıya davet etmiştir. Almanya geçen sonbaharda İngiltereye karşı istilâ teşebbüsüne geçtiği zaman henüz böyle bir teşebbüsü yapmak için hazırlanmış değildi. Fransa teslim olduğu sırada Almanlar, İngilterenin de teslim olacağını zannetmişler. Teslim olmayınca hazırlıksız olarak İngilterenin istilâsna teşebbüs etmişler. Çörçil diyor ki:

— İstilâya, şimdi, hepsi kış ayları zarfında tasarlanmış ve imal edilmiş daha çok malzeme ve makine müzaheret edecektir.

Balkanlardan bahseden Başvekil, Almanların Romanyada asker tahşit etmekte olduklarını ve Bulgaristanda da tayyare meydanlarının «sayısı binlere varan Alman müstahdemininin işgali altında bulunduğunu» söyliyerek Bulgar hükûmetini 1915 senesinde yaptığı hatayı tekrardan kaçınmıya davet etmiştir.

Müstakil Fransız ajansına göre, Londra resmî mahfilleri, Çörçilin Bulgaristan hakkndaki sözlerini şöyle tefsir etmektedirler: «Çörçil Bulgaristana sert fakat dostane mahiyette bir ihtarda bulunmak istemiştir.»

İngilere Başvekilinin Amerika milleti hakkındaki sözleri pek samimî idi ve Vaşingtondan gelen haberler de bu sözlerin Amerikada ayni derece samimiyetle karşılandığını anlatmaktadır.

Çörçil muharebenin, eninde sonunda Okyanoslarda, havalarda ve bilhassa İngiltere adasında olup biteceklere göre nihayetleneceğini bildirerek, Amerika tarafından temin edilecek yardım ile bu neticenin ancak İngiliz zaferi şeklinde tecelli edebileceğini bildirmiştir. Başvekil nutkunu Amerikalılara hitap eden şu dikkate lâyık sözlerle bitirmiştir:

— Bize itimat ediniz. Bize imanınız olsun. Bizim için dua ediniz. Ve Allahın inayeti ile herşey iyi bitecektir. Hiçbir kusur yapmıyacağz. Zayiflamiyacağiz ve yorulmiyacağiz. Ne muharebenin birdenbire gelecek darbesi, ne de uzun bir teyakkuz ve gayret imtihanları bizi bitirmiyecek. Bize âletler veriniz. Biz işi tam bir neticeye eriştireceğiz

Son Telgrafın Edebî Tefrikası : 28

BİLLÛR KÖŞK

BÜYÜK AŞK ROMANI

SELÂMİ İZZET

— İkramı sen bana bırak. Benim senden istediğim başka şey.

— Ne istiyorsun benden?.

— Uslu, akıllı; durmuş oturmuş bir kız olmanı. Şımarıklık, cıvanlık yapmamanı; ağzına geleni söylememeni istiyorum. Bazan öyle patavatsız konuşmaların, öyle bir fikir beyan edişlerin var ki, değil Zehra hanım gibi bir kadını, çok kişiyi şaşalatıyor. Kaynanamın yanında dilini tutmalısın.

Hiç merak etme anne, ağzı var dili yok bir melek olacağım... Bak, şu halim iyi mi?..

Yere bakıyor, ağzını büzüyor, el pençe divan duruyor ve mırıldanıyordu:

— Sözünü dinliyeceğim anne!.

Leman kendini tutamadı, gülümğe başladı:

— Yaramaz çocuk... Ciddî olamıyacaksın vesselâm!..

Ertesi gün köşkte büyük temizlik yaptılar. Bir iki köylü kadın köşkü bodrumundan çatısına kadar silip süpürdüler, camları sildiler, halıları silktiler. Leman salonun şeklini değiştirdi, koltuk ve iskemleleri eski usul duvarlara sıraladı, masayı ortaya çekti.

Asıl Afifenin odasını düzeltti-ler. Zehra Hanım orada yatacağı için o odaya çeki düzen vermek lâzımdı, çünkü Afife odayı pek garip süslemişti. Köşelere kuş yuvaları asmışt, duvarlara raket ve kayaklarını asmıştı. Masanın üstünde venüsden başlıyarak Diananın, Adonsin çıplak heykelleri ni koymuştu.

Cemal:

— Kızım dedi, birçok kişi gibi, annem de güzel san'atların resim ve heykel kısmından anlamaz... Hele bir genç kızın odasında böyle çıplak kadın heykelleri görürse yüreğine iner... Bunların hepsini kaldır.

Afifenin canı sıkıldı:

— Aşağıdaki odaya ancak yatağım sığıyor... Amma bu işi bana bırakınız, ben heykelleri çıplaklıktan kurtarırım.

Odayı boşalttılar. Afife sandığından çıkardığı kırıntılarla heykelleri giydirdi. Venüs ile Diana'nın göğüslerini kapattı, Merkür bir ipekli şalvar giydi. Leman heykellerin bu halini görünce gülmekten katıldı. Afife·

— Nasıl? dedi. Buna kimse itiraz edemez ya!.

— Kızım kaynanam kendisile alay ediyoruz zanneder, iyisi mi bu heykelleri buradan kaldır.

— Lüzum yok anne, Zehra hanımın böyle giyinip süslenmiş bebekler çok hoşuna gidecektir.

Her taraf temizlenip, cilâlanıp pırıl pırıl olduktan sonra Cemal her yeri dolaştı, baktı. Annesi gelinini tebrik etmekten başka hiçbir şey yapamazdı.

Afife alay etti:

— Zannederim... Aman ne soğuk, buz gibi.. Kendimi yabancı bir evde sanıyorum.. Neyse herşey hazırlandı «valde hanımefendi» yi göğsümüzü gererek bekliyebiliriz.

Cemal çıkıştı:

— Münasebetsiz konuşma Afife!

İki gün sonra Zehra hanımdan telgraf aldılar. Cemal ertesi gün sabah otobüsile Üsküdara annesini karşılamağa gitti.

— Bizi yemeğe beklemeyin dedi, annem kaçta geleceğini yazmıyor; belki öğleden sonra gelir, her halde ben her vapuru gözliyeceğim.

Köşkte yalnız kalan ana kız biribirlerine öğüt veriyorlar, fakat kaynananın gelmesi yaklastıkça, saatler geçtikçe Lemanın heyecanı artıyodru.

Sofraya oturdular. Leman bir iki çatal yemek yedi, iştihası kapanmıştı. Yemekten sonra oradan oraya dolaştı, nihayet saat üçte yoruldu salona girip oturdu .

Aafife koyu kurşuni, dümdüz, gırtlağına kadar kapalı, uzun kollu, uzun etekli bir elbise giymişti. Saçlarını düz taramıştı. Lemanın üstünde siyah bir elbise vardı. Siyahlar içinde benzi biraz daha sarı görünüyordu.

Afife:

— Anne dedi, rengin balmumu gibi!..

Leman göğüs geçirdi:

— Saat üç, nerede ise gelirler!..

— Neden bu kadar sinirleniyorsun anlamadım ki... «valde hanımefendi» yamyam değil, seni yemez!.. Hem görürsün, sana bayılacaktır. Sen şeker gibi bir gelinsin!..

Annesinin yanına oturdu, boynuna sarıldı, sevip okşıyarak ona gayret vermeğe çalıştı.

Leman da kızını öpüp seviyordu amma, içindeki korku dinmiyordu. Kızının şakalarına hazin hazin gülümsüyor fakat heyecanı mavi gözlerine siyah bir ifade veriyordu.

Bir aralık Afife annesinin elini tuttu:

— Üşüyorsun dedi, gel de güneşte ısın!..

Annesini balkon kâpısının önüne götürdü. Bütün bu neşesine, kaygusuzluğuna rağmen Afife de asabî idi, yerinde duramıyordu.

— Balkona çıkalım mı?

— Çıkalım.

Çıktılar, yanyana parmaklığa dayandılar. Vadiyi boğan aydınlık gözleri kamaştırıyor, ta uzaklarda bir parçası görünen Marmara sanki kıvılcımlar saçıyordu.

(Arkası var)

VRUPA HARBİNİN ENİ MESELELERİ

Seyahatler, Ziyaretler..

zan: Ali Kemal SUNMAN

Avrupa harbinin bu safhasında anya yine mevzuu bahsoluyor: anya devlet reisinin malûm o- seyahatı dolayısile. Bu bahsin günlerde nasıl inkişaf edeceği rak edilmeğe değer. General nkonun seyahati herhangi bir h teşebbüsü ile, İtalyanın bu ireden sıyrılmasını temin için olik cephesinin herhangi bir eketile mi alâkadardır?. Bu llerin cevapları gecikmiyecek- Sonbaharda da harp ve politi- âleminde İspanyanın nasıl bi- ci derecede bir bahis mevzuu kil ettiği daha unutulmamıştır. anya - Fransa hududu meşhur ı mülâkatlara sahne olmuştu. meselenin bir tarihçesi oldu- u ve bunu unutmamakla ziyan ilmiyeceğini söyliyen yanıl - mıştır. Geçen sonbaharda Ge- al Frankonun alacağı şu veya istikamet son derece ehemmi- le mevzuu bahsolurken İngiliz fının noktai nazarı şu olduğu üldü: Alman tarafının maksa- İngilterenin dikkatini Akdeni- garp cihetine çekmektir. Bu etle İngiltere şaşrtılmış ola - , İspanyanın da İngiltere aley- e harekete geçeceği zannı ve- rek tam bunu önlemek için bir alınırken Avrupanın başka fında Almanya faaliyete ge- ktir. Avrupanın başka tara- a, yani Romanyada. Çünkü şrin ayının sonlarında Al - ların Romanyaya iyiden iyi- üfuz etmek için nasıl bir fa- ete geçtikleri görülmüştür. On- sonra gelip geçen haftalar gös- i ki İspanya tarafından İngil- aleyhine bir vaziyet almak ayanın hakikî menfaatlerine n sayılmamıştır. Bu böyle o- a, İspanya devlet reisinin Ko- nun siyaset âleminde bir fa- ti görülünce bu olsa olsa bir fikir ve teşebbüsü ile alâka- görmek cihetine gidilegelmiş-

r günün ayrı, birbirine ekse- uymıyan rivayetlerini süze - aha sağlam bir hüküm vere- k için az çok bir zaman geç- zaruridir. Sonbahardaki hâ- erin üzerinden ise kâfi bir za- geçmiştir. İspanyanın bu e alacağı vaziyete dair neler mek kabilse dünya matbu- a evvelce söylendi. Bu riva- artık durulmuştu. Şimdi lonun seyahate çıkması ü- yeniden ortaya atılması pek emel rivayetleri karşılamak e İngiliz tarafının noktai na- hatırlamak faydasız olmı - . Bu noktai nazar da İspan- erini ve o memleketin harici sebetlerini iyi bilen erbap zlerin yazılarından şöyle hu- dilebilir:

anya şimdiye kadar İspan- çok şeyler beklemiştir. Fa- eklediklerini elde edemedi. sebepsiz değilir:

Üç sene süren dahilî harp İs- yı iyiden iyiye sarsmıştır. eketi yeniden imar etmek, yollara iş bulmak lâzım. İs-

İspanya bahsi harbin bu safhasında gene tazelendi. Bu bahsin Sonbahardanberi beş altı aylık bir tarihçesi vardır.

panyollar uzun bir sulh ve sükûn devri bekliyor.

2— Alman taraftarlarının İspanyadaki faaliyetine diyecek yok. Fakat bizzat General Frankonun yardımcıları arasıda büyük bir ekseriyet vardır ki memleketin huzur ve sükûna ihtiyacını düşünerek herhangi bir maceraya girilmesine, bilhassa İngilterenin aleyhine ve dolayısile de Amerikaya aykırı bir vaziyet alınmasına şiddetle muhalif bulunuyorlar. İşte bu hal, Alman tarafı için büyük bir engel teşkil etmektedir.

Lâkin şu sual de sorulabilir?.

İspanya neden daha kat'î bir vaziyet almamış, uzun zamandan - beri Alman tarafının telkinlerini dinlemekten de vazgeçmemiştir?

Bunun da sebebi aşikârdır: İs - panya zayıf bulunuyordu. İktısadî ve ticarî birçok sebepler dolayısile İngiltere ile münasebatını iyi e - larak devam ettirmek ister. Fa - kat Almanya ile de bağlı idi. Üç senelik dahili harp esnasında Almanların İspanyada temin etmiş oldukları nüfuz ihmal edilir gibi değildi. Onun için İspanya siyasetinin kâh Alman taraftarları, kâh bu harbe karşı sonuna kadar bitaraf kalmayı düşünenler arasında bir müvazene kurmak ister görünmesi kolayca izah edilebilir. Lâkin aylar, haftalar değil, günler geçtikçe bu harbin arzettiği yeni yeni haller vardır. Hele geçen sonbahardanberi büyük bir değişiklik görünüyor. İngiltere artık Akdenizin ne garp, ne şark sahasında vukuu ihtimal dahilinde ve haricinde olan hiç bir hale karşı seyirci kalmıyacağını anlatmıştr.

İşte, İspanya bahsinin beş, altı aylık böyle bir tarihçesi var.

Yeni İhtikâr davaları

İki muhtekir adliyeye verildi

Kundura fiatlarında ihtikâr yaptığı iddia olunan Baker müessesesi hakkındaki tahkikat evrakı Ticaret Vekâletine gönderilmiştir.

Üsküdarda Hakimiyetimilliye caddesi 188 numarada Nurettin oğlu Hüseyin İriş 47,5 kuruşa satması icap eden sabunları dün 50 kuruşa satarken yakalanarak adliyeye verilmiştir.

Bundan başka Pangaltıda Halâskârgazi caddesinde 161 numarada Sava oğlu Vasil 48 kuruşa sattığı kokulu beyaz sabunların maliyet fiatını gösterir fatura ibraz edemediğinden millî korunma kanunu hükümlerinden olmak üzere adliyeye teslim edilmiştir.

KEFALETLE TAHLİYE OLUNDULAR

Mısırçarşısında zincirleme usulile baharat ihtikârı yaptıklari iddiasile tevkif olunan Cemal ve Mithat 300 er lira kefaletle, toptancı baharatçı Manoel de 500 lira kefaletle tahliye olunmuşlardır.

Biz Bize

Vur abalıya !

Bir refikimiz, çok güzel bir sual soruyro:

— Artık, tramvaylarda mevki farkı kaldı mı?.

Birinci mevkie de, ikinci mevkie de binseniz ayaktasınız, rahatsınız, istif halindesiniz. Hattâ, bazı hatlarda, ikinci mevki arabalar daha tenha, daha rahat oluyor.

Arabaların mevki farkını, yalnız, üzerlerindeki boyalar işaret ediyor. Ve bir boya için, bir kaç kuruş fazla veriyorsunuz.

Eğer, İstanbul halkı hep birlik olup ta, tramvay idaresini dava etse, mahkeme, muhakkak ki, alınan mevki farklarının iadesine hükmeder. Çünkü, idare, birinciye binen yolcularına, fazla hiç bir rahatlık verebildiğini iddia edemez.

Kıt'a farkını kaldırarak, fiatleri bir miktar arttırmak yolunu bulan tramvay idaresi, birinci ve ikinci mevki araba usuliyle de, halka bir kere daha yük oluyor.

Hâlâ, birinci ve ikinci mevki farkı bulunması ihtikârdır.

BÜRHAN CEVAT

Aşçı ile müşterisi kavgaya tutuşunca

Kemerburgazda Hazımın lokantasında ahçılık eden Âdem ile lokantada yemek yemeğe gelen müşterilerden amele Gafur oğlu Rı - za kavgaya tutuşmuşlar, Rıza bıçakla Âdemi muhtelif yerlerinden yaralamıştır. Suçlu yakalanarak adliyeye verilmiştir.

Gümrüklerdeki Sahipsiz ve Kaçak Eşyalar Satılıyor

Sirkeci gümrüğündeki sahipsiz ve kaçak eşyaların satılmasına 12 şubatta başlanılacak ve 26 şubata kadar devam olunacaktır.

DOKTOR DİYOR Kİ

ÜŞÜTME

— 3 —

Adi ahvalde üşütmenin alâmetleri şunlardır:

Vücutta bir rahatsızlık, titreme, iştahsızlık, umumi bir kırıklık, bir iki gün devam eden hararet..

Bu sebepten daima ihtiyatlı olarak, vücutte üşüme hâsıl olduğu zaman, hemen istirahat etmek üzere evden çıkmamalı. Fazla olarak vücudü sıcak tutmalı. Hatmi, ıhlamur, çay gibi ter getiren nebatlardan menkular yaparak içmeli. Vücudün diğer birisi tarafından oğuşturulması faydadan ha li değildir.

Üşütmeye ehemmiyet vermeden geçmek, ilerde vahim neticeler verebilir. Üşütme hissedildiği zaman, bazılarının yaptığı gibi, ter çıkarmak için hamama gitmek te doğru değildir. Sokağa çıkmak mecburiyeti hasıl olduğu takdirde de sıkı giyinmek lâzımdır.

MAHKEMELERDE:

Cebimde 800 lira otele gidiyordum

Karşıma bu adam geldi, kollarını açıp boynuma sarıldı

Şamdan Salihle Darendeli Rüstem, hâkimin karşısında yanyana yürüyorlar. Darendeli Rüstem, İzmirde ticaret yapan, kır saçlı, hafif sakallı, uzun boylu, irice kemikli bir adamdır. İzmirden İstanbula mal getirip satmıştır. İzmire dönmek üzere iken başına bu felâket gelmiş, davanın bitmesine kadar İzmire dönememek mecburi - yetinde kalmıştır. Başına gelen felâketi kendi ağzından dinliyelim:

— Sirkecide otelde kalıyordum. Malımı satıp işimi bitirdim. Paranın çoğunu bankaya yatırdım. Üzerimde de, cüzdanımın içinde 800 l... kadar para vardı. Sirkecide ...yordum. Otele gidip yatacak, ertesi gün de vapura atlayıp İzmire gidecektim. Karşıma birisi çıktı. Karşıma çıkan da işte bu adam. Kollarını açıp bana doğru geldi.. Boynuma sarıldı. İki yanağımdan şapur şupur öptü. Ağzı da rakı kokuyordu.

— Aşkolsun sana dayıcığım. Böyle buralara gelirsin de, bize hiç uğramazsın... İnsan zaten gözden uzak oldu mu gönülden de uzaklaşır. Eğer babam İstanbula ge - lip de bize uğramadığını duyarsa vallahi bır daha yüzüne bakmaz. Dükkânımız şuracıkta.. Önünden gelip geçiyorsun da, bir dakika olsun uğramıyorsun. değil mi? dedi.

Tanıdığım adam değil.. Ne kendini, ne de babasını tanıyorum.

— Sen kimsin evlât? dedim. Beni nereden tanıyorsun? Baban kimdir.

— Etme dayıcığım.. Hem uğramazsın.. Hem de üstelik beni de tanımazsın, değil mi? Babam bunu duysa, vallahi gücenir.

— İyi amma, oğlum, baban kim? dedim. Sen beni iyi tanıdın mı?

— Babam İspartalı Hacı Mev - lût... Bilmiyor gibi söylüyorsun.. Sen İspartalı değil misin.

— Yok, evlât, dedim. Ben İspartalı değilim, Darendeliyim. İspartaya bir iki defa gittim; gülyağı da alıp sattım amma, İspartalı değilim.İspartalı Hacı Mevlûdu da hiç tanıyamadım.

Şöyle bir adım geri çekildi.. Beni bir süzdü yukarıdan aşağı...

— Olmaz! dedi. Bu kadar benzemek de dünyada olmaz. Sen Vallahi İspartalı Şerifsin..

— Benim adım Rüstem.. İzmirde tüccarım. Darendeliyim. Sen benzetmiş olacaksın... dedim.

— Benim bir dayım var. İspar - talı Şerif.. Eskişehirdedir. O da ticaret yapar. On senedir İstanbula gelmedi. Sana o kadar benziyor ki, gözlerime inanamıyorum doğrusu. Eğer sen o değilsen, şu Allahın işine şaşılır. Bu kadar benzemek, olur şey değil...

— Olur, oğlum, dedim; böyle şeyler olur. İnsan insana benzer.

— Öyleyse affedersin amcacı - ğım, dedi. Benzetmişim..

Ben yürüyüp otele gittim. O da köprüye doğru yürüdü.

Ertesi sabah uyandım. Otelciye para vereceğim. Bavullarımı, se - petlerimi de hazırladım; İzmire gideceğim. Cüzdan cebimde yok.. Odaya çıkıp baktım.. Orada da yok.

Hâlâ, aklıma bir şey gelmiyor. Aranıyorum. Otelci işi anladı.

— Cüzdanını mı bulamadın baba? dedi.

— Evet, dedim. Cüzdanım gaip.

— Gece nereye gittin.. Hiç, kalabalık bir yere filân girdin mi? Şüphelendiğin kimse varmı? dedi.

Nereye gideceğim? Ben, içki içmem; kumar oynamam; uygunsuz kadınlarla düşüp kalkmam kim - den şüphe edeceğim ki?.

— Hayır, dedim; hiç bir yere gitmedim. Kimseden de şüphem yok.

O vakit aklıma geldi.. Gece buna rastladığımı hatırladım. ,

— Sade dedim, yolda, birisi «vay dayıcığım, nerelerdesin?» diye boynuma sarıldı. Beni dayısına ben - zetmiş.

Otelci:

— Tamam, dedi, tamam! Şimdi anlaşıldı. Burada, böyle yankesi - ciler vardır. «Vay babacığım.. Amcacığım» diye insanın boynuna sarılıp çarparlar. O, muhakkak yankesicidir.

— Değildir canım, dedim. O, pek yenkesiciye benzemiyordu. Hem de elini cebime filân soktuğunun da farkında değilim.

— Onlar öyledir. İnsan farkına varmaz. Haydi gel, polise söyli - yelim, dedi.

Gidip polise haber verdik. Bize resimler gösterdiler. Gösterdiler amma, gece, karanlıkta, bunun yüzünü iyice görmedim ki... O resimlerden bir şey anlamadım. Kimsenin de günahına girmedim. «Hiç birini benzetemedim. Sade, söyle orta boylu, zayıfça bir adamdı.» dedim. «Biz ararız..» dediler. Oradan çıktık. Amma, o gün de vapuru kaçırdık. Birkaç gün daha vapur bekliyeceğiz.

Ertesi gün, İzmirden bir ahbabıma rastladım. Beraber, Beyoğ - lunda bir gazinoya çıktık. Oturu - yoruz. Arka tarafımızda bir masada da, bu Salihle bir iki kişi oturuyorlar. Bu, nargile içiyor. bir taraftan da bir şeyler anlatıyor. Bu çatlak ses bana yabancı gelmedi. Bir yerden tanıyorum amma, nereden? diye düşünürken hatırla - dım. İki gece evvel bana «Aşkol - sun dayıcığım. Buralara geliyorsun da bize uğramazsın! diyen ses. Usulcacık çıkıp polise haber ver - dim; yakalattım. Üzerinde de paranın 650 lirası bulundu. Ben razıyım.. Yüzelli liradan vaz geçtim. Altı yüz elliyi alıp biran evvel İzmire gideyim. İşlerim yüzüstü kalıyor. Yüzelli lirası da, buna, anamın aksütü gibi helâl olsun!..

Hâkim, Şamdan Salihe soruyor:

— Salih.. Senin sabıkan var değil mi?

— Evet.. Eskiden, cahillik zamanımda yaptım. Şimdi, beş senedir ıslahı nefis ettim. Bir şey yaptığım yok.

— İyi amma, bak, burada sabıkaların arasında yenileri de var. Meselâ, daha geçen ağustosta mah - kûmiyetini ikmal edip çıkmışsın..

— Yok efendim.. Hapishanenin,

(Devamı 6 ıncı sayfada)

HALK SÜTUNU

Evlenmek istiyenler, iş ve işçi arıyanlar, şikâyetler, temenniler ve müşküller

İzdivaç Teklifleri

★ 26 yaşında 1,65 boyunda kumral orta ve kız sanat mekteplerinden mezun, namuslu, ev şilerine lâyikiyle vâkıf bir kızım.

Hayat arkadaşımda aradığım evsaf, memur olması ve aylık kazancının 65-70 liradan az olmaması yaşının yirmi yedi ile otuz beş arası olması şarttır. Ciddî tekliflerin Son Telgraf Halk sütunu (Dikmen) rumuzuna yazmaları rica olunur.

★ Yaşım 29, boyum 1,62 kilom 60 dır. Sarışınım, süse ve sokağa düşkün değilim. Elimden her türlü iş gelir, Orta halli ve şerefli bir aile kızıyım. Mazim çok temizdir. Kendime ciddî bir hayat arkadaşı arıyorum. Hayat arkadaşımda şu evsafların bulunmasını istiyorum;

Yaşı 35 ile kırk arası, devlet memuru olmalı ve alkolle, kumarla alâkası bulunmamalı, yuvasına sadık olmalıdır. Arzu edenler S. D. 29 rumuzuna müracaat etmelidir.

★ 40 yaşında, seksen kilo ağırlığında ve 1,70 boyunda yeşil gözlü beyaz tenli bir dulum. Hayatta ihtiyar annemden bir de on altı yaşında bir oğlumdan başka kimsem yoktur. 45—50 yaşlarında, en az elli lira geliri bulunan bir erkekle evlenmek arzusundayım. Bu zatın hâlâ vazifedar veya mütekait olmasının ehemmiyeti yoktur. Annemle oglumun idareleri temin olunmuştur. Eşime bunlar yük olacak değillerdir. Benim, döşeli dayalı yedi odalı bir de evim var..

Taliplerim ciddi tekliflerini Son Telgraf Halk sütunu Nuran rumuzuna mektupla müracaat edebilirler. Mektuba bir de fotoğraf ilâvesi şayanı arzudur. Anlaşmadığımız takdirde mektup ve fotoğrafları iade edeceğim.

★ 1,75 boyunda, sarışın, mavi gözlü 28 yaşında br igencim. Şimdi askerlik vazifemi yapmaktayım. Lise mezunuyum. Bir yuvayı fevkalâde mesut edecek kadar servete de malikim. Terbiyeli ve ev işlerini lâyikiyle bilen bir bayanla mektuplaşarak evlenmek, bir yuva kurmak arzusundayım. Eşimin dul veya kız olmasının ehemmiyeti yoktur. Arzu edenlerin Son Telgraf Halk sütunu S. H. H. rumuzuna mektupla müracaatlarını rica ederim.

Açık İş ve Memuriyetler

Sümerbank Ereğli Bez Fabrikasına bir daktilo ile diplomalı bir başhemşire aramanmaktadır. Daktiloy 60 başhemşireye 85 lira verilecektir. Mezkûr bankanın İstanbul şubesine müracaat kâfidir. Afyonkarahisar memleket hastanesi sertabipliği 30 — 40 yaş arasında 40 lira ücretle bir kadın hastabakıcı aramaktadır.

Divanı Muhasebata 20 lira asli maaşla kâtipler alıncaktır. Müracaat 17 Şubat akşamına kadardır. Taliplerin lise ve ortamektep mezunu olması lâzımdır.

Gelen Mektuplar

Bayan 111 Bursalı: Matbaaya bırakılmış, İstanbuldan Cağaloğlundan, Aksaraydan, Topkapıdan, Kadıköyünden, Samatyadan, Tarabyadan, Ankaradan—Bay M. S. A: Erenköyünden— Bayan Marti Deniz (Matbaaya bırakılmış) — B. B. Y: Beyoğlundan — Bay Güneş: Galatadan — Bayan 18 Leylâ: Selimiyeden, Pangaltıdan, Beyoğlundan, Fatihten, Sarıyerden, Beşiktaştan, Galatadan — Bay Şefik Bonova: Aksaraydan Bayan N. Temiz: Pangaltıdan, Beyoğlu ve Galatadan, Heybeliadadan, İstanbuldan taahhütlü — Bay Ben: Erenköyünden, Aksaraydan, Galatadan — Bayn H. C. T: Rmi ve Pşabhçeden S. Gökçe: Aksaraydan, İstanbuldan, S. Tuncer: Unkapanından — Bayan Açıksöz matbaaya bırakılmış mektubunuz vardır. Saat 15—19 arasında alınız.

Açık Konuşma

Bayan Mukaddes T: Mektubunuz alınmış ve bugün cevap gönderilmiştir.

Bayan N. A ya: Dün ilân ettiğimiz mektuplarımızla dün Paşabahçeden gelen bir mektubunuz bugün adresinize gönderilmiştir.

Bayan G. F. Ç — Mektuplarınız bugün adresinize gönderilmiştir.

GÜNÜN TENKİDİ

Evleneceklere maddî yardım yapılması düşünülüyormuş !

Bir akşam gazetesinin haber verdiğine göre, evlenmeyi teşvik maksadiyle, hükûmet, evlenecek çiftlere maddî yardımda bulunacakmış!

Verilecek para ne kadardır, şimdilik bilmiyoruz.

Evvelce, ağır yüz görümlüğü usulü vardı. Bu hususta, çekişe çekişe pazarlık edilirdi. Şimdi, pazarlık edilmeyişinin sebebi, Pazarlıksız Satış Kanununun mevkii meriyette olması değil, yüz görümlüğüne kimsenin hal ve vakti olmamasıdır.

Zaten, ismi üzerinde, taze gelinin yüzünün görülmesi pahası olan bu yüz görümlüğünün, bugün, artık mânası kaldı mı?. Erkekler kızları, kızlar erkekleri kaçırıyor, konuşuyorlar, anlaşıyorlar, evlenmiye karar veriyorlar.

Amma, para yokmuş, pul yokmuş, ev, eşya bir şey yokmuş! Kimin umurunda?. İki gönül bir olunca, samanlık seyran oluyor.

Para, hayatta mühim kuvvet! Aşk, izdivaç ta nihayet paraya dayanıyor. İlk günlerin dünyayı pembe görüşü, sevgi, saadet çabuk geçiyor. Nihayet iş, geçime, paraya dayanıyor. Sonra, başlıyor kavga! Dikkat edin, bütün aile geçimsizlikleri ekseriya parasızlık yüzündendir. Düşünmeden evlenmek en büyük hata..

Aşk hararetli iken, çiftler yanıp tutuşurken, erkek te kız da, her şeye razı olurlar. Bir dilim ekmek onlar için kâfidir. Yeter ki, biribirlerinin olsunlar. Çünkü, o sıralarda, gözleri başka hiç bir şeyi görmemektedir.

Evlenmeyi teşvik elbette güzel bir şey.. Fakat, hesapsız, yersiz, münasebetsiz evlenmeler saadet yerine, çok zaman felâket getiriyor. Netice, ayrılık ve ocak yıkılması değil mi?.

Evlenmek çocuk oyuncağı, tecrübe, şaka değil, ciddî bir cemiyet işidir. Amma, bazıları var ki, evlenmeyi bir macera, bir eğlence olarak kabul ederler, ayrılırlar, sonra, gene evlenirler. Mahkemelik olurlar, kavga ederler:

Bunlar, nasıl rahat ederler, aklım ermez. Evlenirken çok düşünmek, iyi düşünmek, derin düşünmek, vesselâm!
rin düşünmek lâzım, vesselâm!

R. SABİT

Terziler ve Elbiseciler Cemiyetinin Toplantısı

Terziler, kumaşçılar ve hazır elbiseciler cemiyetinin yıllık kon - gresi 19 şubat çarşamba günü saat 19,30 da cemiyet markezinde yapılacaktır.

DEBI ROMAN: 53

en de Seveceksin!

azan : ETEM İZZET BENİCE

dim ve.. Salihi, onun endişe- sözlerini hatırladım. O ka- ehim içinde yaşıyan bir a- enim Halil Neciple bir an tuğumu, yahut da kendisin- ektup aldığımı görse ve öğ- hiç şüphesiz damgayı alnı- rur ve adımı orospu çıkarır.. üşünüyorum.

endişemi Naciyeye de söy-

akikaten kötü..

alnız kötü değil.. Kötünün

yle.

ılmiyorum ki, senden ayrı- mutlaka mektup yazmak, da beni görmek kararını mu- ediyor mu idi?

Naciye,

— En doğrusunu istersen abla, muhakkak bu adam ya seni gör· miye gelecek, yahut da mektup gönderecektir..

Dedi, devam etti:

— İnanıyorum ki, bu adamda seni sevmek fikri sabit haline girmiştir. Hattâ, en doğrunun doğrusunu söyliyeyim. Giderken: Eğer bu içimdeki hissi Lûtfiyeye duyuramazsam intihar ederim. Başka çare yoktur.. diyerek gitti.

Şaşırdım,

— Bu nasıl iş böyle?

Dedim. Naciye de işin içinden çıkamıyor:

— Benim de aklım ermiyor. Her halde bu delilik gibi birşey.

— Bir insan ilk defa gördüğü bir kadına böyle delicesine âşık olurmu?.

— Oluyormuş demek!.

— Olamaz..

— Olmasa Halil Necip de olmazdı.

— Ben Halil Necibin âşıklığında bir oyun, bir tuzak buluyorum.

— Ne gibi?.

Bir saniye düşündükten sonra duygularımı açıkça söylemeğe mecbur oldum:

— O gün Halil Necip çirkin bir vaziyet ihdas etti. Bir delikanlı, ookumuş bir insan için bu hareket en bayağı bir hareketti.

Şimdi bu bayağılığı tatmin etmek ve izzeti nefsini kurtarmak istiyor. Bunun da tek çaresi benimle tekrar konuşmak, beni kandırmak, kendisine bendetmek olabilir.

— Acaba?.

— Gayet tabiî.

— Zannetmem.

— Muhakkak ki böyle. Onun bütün derdi, didinmesi bir gün bana yüzüne vurduğum tokatı geriye aldırtmak, tokat ile vurulmaz böyle vurulur.. demek, alnıma yüzkarasını vurmaktır.

Naciye, bu ihtimal üzerinde bir hayli düşündü. Sonra,

— Belki, olabilir..

Dedi. O, mutlak şekilde Halil Necibin hasta olduğunu kabul ediyor, sözlerini samimî, içten buluyordu.

— Bu zannına iştirak etmiyorum..

Dedim. Münakaşa ettik.

— Herhalde onun seni görür görmez âşık olduğuna ve aranızdaki hâdisenin bu aşkı kuvvetlendirdiğine kaniim.

— İlk görüşte aşk gülünçtür.

— Ben, ilk görüşte âşık olabilenlerin mevcudiyetini kabul ediyorum. Birçok büyük romancıların tahlillerinde de bunu gördüm, okuum. Genç kaın veya kızın idealinde yıllarca beğendiği, üzerinde işlediği bir tip vardır. Bu tipi sever, hayatta arar, benzetir, yürek üzüntülerine uğrar, hayalini hakikat yapmak için koşar, di - dinir. Hayalini hakikat yapa - bildiği, yani idealindeki tipi karşısında gördüğü lk günde de birdenbire âşık olur.

Bunlar marazî tiplerdir. Halil Necip de bunlardan birisidir. Demek ki, kafasının içinde yıllardır sevdiği, aşkını, ıztırabını çektiği bir kadın tipi vardı. En son bu tipi sen olarak karşısında buldu ve.. derhal bütün hassasiyetile feveran etti.

Bunun için Halil Necibi bir hasta ve aşkını da samimî buluyorum.

— Ben de okuduğum romanlarda böyle tiplere rasladım. Fakat, inan ki, Halil Necip onlardan biri si değildir. Mutlaka bir tuzak hazırlıyor.

— Kat'iyyen o fikirde değilim.

— Sen yine öyle düşün.

Naciye ile bu yolda münakaşamız hayli uzun sürdü. O da, ben de düşüncelerimizde ısrar ettik ve anlaşamadan ayrıldık. Fakat, hakikaten evham ve tereddüt içindeyim. Bu çocuk ister deli ,ister hasta, isterse âşık rolüne çıkmış kurnaz bir aktör olsun. Hepsi de benim için tehlikeli. Bugüne ve bu dakikaya kadar bana bir mektup göndermedi, kendisi de görünmedi. Ancak, iki hareketi tehlikeli olur.

Tesadüf mektubu Salihin eline geçirebileceği gibi tam benim evime geldiği sırada Salih de burada bulunabilir. Böyle bir hal korkunç olur. Salihin bir defacık olsun bana dönüp de:

— Sen de...

Demesi benim için hayatta tasavvur ettiğim hicapların en ağırı olur. Hele ablama gidip de:

—Nasılmış namuslu telâkki ettiğiniz Lûtfiye. İşte bir mektup size..

Diye, yahut da:

— Onu evimde âşıkı ile konuşurken gördüm..

Dersen ben derhal ölmeliyim. Ne kadar namuslu, ne kadar seciyeli olursam olayım Halil Necip hikâyesini Salihten saklamış olduğum için kabahatliyim ve asla onu hâdisenin tabiî seyrine inandıramam.

(Arkası var)

Birimizin Hepimizin DERDİ

Radyodan yeni bir .kâyet daha !..

Lâlelide mukim B. Mehmet so - lak yazıyor:

Gazetemizde radyodan bir şikâyet yazısını okudum ve bu yazı benim bir yaramı deşti. Çünkü ben de ayni dertten müştekiyim: İki buçuk ay kadar evvel radyo idaresinden dinleyici istekleri saatinde «Süis Kafkas» plâğı ile bes tekâr Tarini'nin Şeytan'ın Sonatını çalmalarını rica etmiştim. Maalesef bu kadar zaman geçtiği halde henüz dinliyemedim. Nazarı dikkati celbetmenizi rica ederim.

SON TELGRAF — Radyoda dinleyici saati yapmaktan maksat abonelerin talebini is'aftır. Abonelerin istedikleri şarkılar çalınmıyacak olduktan sonra bu saatin mânası kalmaz. . Radyo idaresinin ehemmiyetle nazarı dikkatini celbederiz.

HİKÂYE

TELEPATİ

Yazan: **FAİK BERCMEN**

Akşam yemeğinden kalkmışlardı. Herkes yediği etlerin ve içtiği şarabın tesirile tatlı bir mahmurluk içindeydi. Bir aralık manyetizma ve telepatiden bahis açılınca, herkes inanılması güç vak'alar anlatmak sevdasına düştü. Aralarında ömrünü kadın ve aşk peşinde geçirmiş biri vardı. Her anlatılan hikâyeye bıyık altından gülüyordu, nihayet dayanamadı, o da söze karıştı.

— Hepiniz pek safderunsunuz. Bu işle uğraşanların çoğu hilekârdır; bazıları bu işe samimiyetle sarılmışlarsa da sonunda akıllarını kaçırmışlardır.

Ortalığı isteksiz bir sükût sardı. Birisi:

— Öyle amma, dedi, eskiden böyle şeyler vuku bulurmuş..

— Asla.. Eskiden oluyordu da, şimdi neden olmuyor? Beni dinlerseniz size bir vak'a anlatayım.

Ayağa kalktı ve sigarasını söndürerek durdu:

— Size iki hikâye anlatacağım ve sebeplerini de izah edeceğim: «Bodrum kasabasının halkı hemen baştan başa balıkçı veya gemicidir. Mevsimi gelince bir hayli uzaklara giderek irili ufaklı balık avlamağa koyulurlar. Bu balıkçı ailelerinden birinin oğlu, bir gece uykusundan fırlıyarak babasının denize düşüp boğulduğunu söylüyor; filhakika iki hafta sonra babasının öldüğü haberini diğer balıkçılar getiriyorlar. O zaman dul kalan anne, oğlunun rüyasını hatırlıyor, ve herkes de bu işte bir mucizenin rol oynadığına inanıyor. Çünkü baba, çocuğun rüya gördüğü gece boğulmuştu. İşte esrarengiz bir hâdise..

— Peki sebebini izah edin.

— Edeyim: Ben prensip olarak böyle şeylere inanmam. Hakiki sebebi bulmadıkça ruhların telepatik vaziyetlerini inkâr ediyordum. Neticede, boğulan bütün balıkçıların aile efradını sorguya çektim. Hepsi de bu kabil rüyalar görüyorlardı. Ve rüya gördükleri hafta acı haberi alıyorlardı. Facia artık akıllarından çıkmaz oluyordu. Gayet tabii bir şekilde, rüya ile ölüm vak'ası tetabuk ederse, bunu mucizeye yürüyorlar. Çünkü o sırada ölümün sebebini düşünmüyorlar. Dinlediklerimden altısı, gördükleri rüyayı, haftasında unutmuşlardı. Şayet tesadüfen ruya tahakkuk etmişse bunda bir telepati buluyorlar.

— Eh.. Anlattıklarımız mantıktan uzak değil. Sıra ikinci hikâyesine geldi.

— Bu vak'a, bizzat başımdan geçti: «Akrabamdan genç bir kadın vardı. Bu kadın hiç de nazarı dikkatimi celbetmezdi. Ve bir kere de onu düşünmüş değildim. Beni alâkadar etmiyen, soğuk bir tipti. Bir gece arkadaşımın birisine mektup yazıyordum. Muhayyilem gıcıklandı, birden yüreğimde bir çarpıntı duydum, gözümün önünde o akrabam canlanıverdi. Onu adeta yanımda hissediyor, nefesini duyuyorum. Hayret! Halbuki aklımda bile yoktu. Bu hayalde öyle bir güzellik, bir tatlılık vardı ki.. Ona âşık olmuştum sanki! Bu kâbustan kendimi kurtarmam lâzımdı. Yatak odama geçtim ve hemen yattım. Lâkin uykumun arasında da onu gördüm. Siz de belki böyle rüyalar görmüssünüzdür. Bazı rüyalar hayattaki imkânsızlıkları ortadan kaldırırlar. Neyse.. Rüyamda bana o derece yaklaşmıştı ki vücudünün ılıklığını ve kokusunu duydum. Bütün bunlar, rüyadan sonra bile hararetlerini kaybetmediler. Ayni gece, bu güzel rüyayı üç defa gördüm. Nihayet dayanamaz hale geldim. Aklımda yalnız o vardı. Kalktım ve giyinmeğe başladım. Onu görmeğe gidecektim. Evinin merdivenlerini çıkarken heyecandan titriyordum. İçeri girdim, beni görünce şaşırdı, gözlerimiz uzun uzun birbirimin oldular. Oturdum ,bir çok şeyler söyledim galiba, anlaşılmaz bir kuvvet beni tahrik etti. Onu kucaklıyarak bütün kuvvetimle sıktım. Rüyam o derece bir sür'atle tahakkuk etmişti ki.. Hâlâ rüyada olup olmadığımdan şüphe duydum. Böylece iki sene seviştik.»

— Onu sonra nasıl bıraktınız?

— Bilmem tesadüfen, o vakte kadar dikakt etmemiş olduğum bir hareketi, bende bir antipati hasıl etmiş olacaktı. Birdenbire soğudum.

— Peki amma, sizin bu telepati işlerinden şikâyete hic de hakkınız olmamalı. Hani nankörlük diyeceğim.

Bir gülüşme oldu, ondan sonra başka bir mevzudan bahis açıldı.

İstanbul Sinemacılığında görülmemiş bir hâdise

Hiçbir filme nasip olmıyan emsalsiz bir muvaffakiyet

EHİNRİCE GEORGE ve HİLDA KRAHL

tarafından harikulâde bir tarzda yaratılan

ARABACININ KIZI DUNYAŞKA

Şaheseri ŞARK Sinemasında

Her seansta salonunu doldurmakta devam ettiğinden

Beşinci Hafta Olarak Gösterilecektir.

Hâmiş: Kat'i olarak önümüzdeki Cuma günü bu filmin gösterilmesine nihayet verilecektir.

ASKERÎ TETKİKLER

Mihver devletlerinin son harp plânı nedir?

Alman ordusunun harp hedeflerine göre yaptığı hatalar

Yazan: **ERKÂNIHARP**

Bu plânın şarkta tatbikine bütün kudretile manî olacak azimkâr, imanlı ve kahraman bir Türk ordusu bulunduğu düşünülmüyor mu

Fransanın mağlûbiyetinden sonra Alman ordusu hatalı kullanıldı. Almanyanın harp hedeflerine göre yapılan hatalar şunlardır:

1) Alman ordusu şimalde deniz kenarında tevakkuf etti, İngiltere ye Britanya adasını müdafaa için hazırlanmıya fırsat ve imkân verdi. Napolyon da vaktile ayni hatayı yaptı, Napolyonu soğuklar ve rüzgârlar durdurdu. Artık Alman ordusunu denizin suyu ve adanın ateşi durduruyor. Hatırlarsınız, Alman ordusu zafer şaşkınlığile (300) bin kişilik bir ordunun (Dönkerk) limanından irkâbına ve Britanya sahillerine nakline seyirci kaldı. Britanya adasına baskın şeklinde taarruz imkânı kalmamıştır.

2) Fransayı istilâdan sonra (Pirene) dağlarına varan Alman ordusu İspanyadan geçerek (Cebelüttarık) a inmedi; ve Akdeniz yolunu İngiltereye kapatmadı.

Yıldırım harbi nazariyesi Almanların icadıdır; fakat ona uzun bir tevakkuf ve intizar devresi eklemek hatasında bulundular. O güne kadar Almanyanın lehinde olan zaman ve ahval aleyhine döndü. O gündenberi zaman Britanya imparatorluğuna çalışıyor; Amerika da büyük harp sanayiile İngiltereye elini uzattı.

Bu hatalarını geç anlamış olan mihverciler, 4/1. teşrin/1940 da (Berenner) mülâkatında yeni bir harp plânı tesbit ettiler. Bu plâna nazaran iki mihver devleti şöyle hareket edeceklerdi:

1) İtalya; Balkanlarda Yunanistana taarruz; Afrikada Mısırı garptan ve cenuptan istilâ.

2) Almanya; garpta İspanya üzerinden (Cebelüttarık) a taarruz, şarkta Balkanlar, küçük Asya üzerinden Süveyş kanalı.

Bu suretle İngiltere şarktan koğulacak ve Akdenizden çıkarılacaktı. Almanya ve İtalya Akdenize hâkim olacak ve zengin kolonilere sahip olarak Hint denizine uzanacaklardı.

Görülüyor ki bu plân, Britanya adasına direkt taarruz yapamamak aczinden doğmuş ve endirekt usule dayanan büyük bir istilâ plânıdır. Bu plânın tatbikinde şarkta Balkan devletlerinin münferit bitaraflıkları, Sovyet Rusyanın sükûtu ve garpta İspanyanın zâfı esas tutulmuştur. Küçük Yunanistanın mukavemeti, Mısırda toplanan İngiliz müdafaa ordusunun taarruzî hareket deceği hatıra getirilmemiştir. Nihayet bu plânın şarkta tatbikine bütün kudretile mâni olacak azimkâr, imanlı ve kahraman bir Türk ordusu bulunduğu iyice düşünülmemiştir.

Bu büyük plânın tatbiki için mihverciler işe yanlış başladılar. Önce Yunanistana ve Mısıra değil, İspanyadan geçerek (Cebelüttarık) a inmek ve bu geçidi tamamile hâkimiyet altında bulundurmak lâzımdı. Bu suretle Maltadan Singapura kadar bütün İngiliz şark kuvvetlerinin anavatanla muvasalası, ikmal ve takviyesi (Ümitburnu) yoluna inhisar edecekti. Bu İngiltereye vurulması lâzım gelen ilk darbe idi. Hattâ İtalya, şarka Mısıra değil, garp istikametinde Tunusa ve Cezayire teveccüh etmeliydi. Garbî Akdeniz hâkimiyeti temin edilmedikçe, bu plân tatbik edilemezdi. Eğer Cebelüttarık şimalden Almanlarla ve cenuptan İtalyanlarla kapatılsaydı, Akdenizde İngilterenin vaziyeti tamamile sarsılmış olurdu. Bundan sonra, İtalyan ve Alman orduları icabında müştereken Mısıra yürürler ve Süveyş kanalını kapatmağa çalışırlardı.

Fakat müşterek harp yapan mihverciler, bilhassa İtalya kendi emeli olan Mısır hulyasına kapıldı. O işe hazırlanırken kendi emeli olan Balkanlara girmek sevdasına düştü. Ve küçük Yunanistanı hedef seçti. Almanya garpta siyasi tazyiklerden başka birşey yapmadı. İlk vardığı (Pirene) dağları eteklerinde intizar vaziyetinde kaldı. Şarkta siyasi tazyiklerile menfaatler temin etti. Polonya ve Macaristan yolile Romanyaya nüfuz etti ve Romanyayı tamamile istismar ederek Karadenize indi ve Tuna boyuna dayand.

Bu plânın kısmen tatbikile ve kısmen tatbik edilememesile hasıl olan yeni vaziyetin hulâsası şudur:

1) Alman istilâsı garpta İspanya hududunda kalmış, şarkta Karadenize ve Tuna boyuna kadar sarkmıştır.

2) İtalyanın Mısır istilâsı imha edilmiş ve 15 tümenlik ordusu mağlûp ve esir edilerek küçük bir döküntüsü takip edilerek Trablus garp vilâyetine atlmıştır; Mısır istilâsının cenup kolu da muhasara edilmiştir. Eritre, Habeşistan ve İtalyan Somalisine altı cepheden taarruza geçilmiştir.

3) İtalyanın Balkan istilâ plânı, küçük Yunanistanın mukavemetile baltalanmıştır.

4) İtalya Akdenizde harp harici bırakılmıştır.

Görülüyor ki bu plânın tatbikinde, mihverciler hesabına kaydedilecek yegâne muvaffakiyet, Almanyanın Tuna boyuna ve Karadenize inerek Balkanlara sokulmuş olmasıdır.

Mihvercilerin (Brenner) plânı büyük kısmile baltalanmıştır; yalnız Balkan kısmı inkişaf etmiştir. Balkanların zayıf bir tarafı vardır. Balkan milletleri birleşememiştir. Hattâ, Bulgaristan mihver siyasetine ve tazyikine boyun eğmiş vaziyettedir. Almanya bu vaziyetten istifade edecektir. Garpta (Pirene) de durmakla hata etti. Fakat şarkta ayni hatayı tekrar edecek değildir. Romanyadaki hazırlıklar ve Bulgaristandaki askerî faaliyetler bunu göstermektedir.

Bulgaristana gelince, aldığı vaziyetten anlaşılıyor ki hürriyet ve istiklâli uğrunda vatanperver değil, hürriyet ve istiklâli pahasına hâlâ reviziyonisttir ve işlemekte olduğu en büyük hata budur.

Plânın Balkanlarda inkişaf eden kısmının ne şekil alacağını bundan sonraki makalede aydınlatmağa çalşacağım.

Bisküvi tatlısı

Malzemesi: İki yumurta, bir çay fincanı şeker, yarım çay fincanı vejetalin iki çay fincanı kadar un, bir limon kabuğu.

Yapılışı: Şeker ve limon kabuğunu bir buçuk çay fincanı su ile kaynatmalı. Kabuğu çıkarmalı. Diğer taraftan yumurtaları çalkalamalı ve bir taraftan karıştırmakta devam ederek, alabildiği kadar un katmalı. Bu hamuru biraz işledikten sonra, pek ince olmamak üzere açmalı, Bir bardak veya çay fincanı ile yuvarlak bisküvi şekilleri kesilerek, kızgın vejetalinde kızartılmalı. Tavadan çıkarıldıkça evvelâ şekere atmalı, sonra tabağa dizmeli. En sonra kalan şekeri üzerine gezdirmeli.

No: 83 — Yazan: RAHMİ YAĞI

Deniz Fedaileri

OSMANLI - İTALYA HARBİNDE TRABLUS GARB ve ADALAR MUHAREBESİ

İtalyan subayı bir küfürle mırıldandı

— Kımıldamayın Eller yukarı. Tüfeklerinizi bırakın..

Bu cümlenin manasını anlamağa lüzum yoktu.. Nişan vaziyetinde İtalyan bahriyelilerine çevrili duran silâh namluları bu kelimeleri tercümandan daha açık bir ifade ile düşman müfrezesine anlatmış, baskına uğradıklarını, kılavuzlarının ihanetile düşman eline düştüklerini İtalyanlara ifham etmişti.

Düşman müfrezesine kılavuzluk eden adalı Türkler de şimdi muhafızlara iltihak etmişler, omuzlarına yerleştirdikleri tüfek dipçiklerile nişan vaziyetine geçmişlerdi.

İtalyan müfrezesine kumanda eden subay koyu bir küfürle mırıldandı. Türk askerleri pusuya düşürülen müfrezenin silâhlarını aldılar. Dimyata pirince giderken evdeki bulgurdan da olan, adayı bir baskınla habersiz esir etmeği tasarlarken kendileri esir edilen düşman müfrezesi karanlık yollardan sevkedilerek kasabaya, oradan da limana getirildi.

Gecenin bu saatinde vali, kumandan ve ada eşrafı da liman dairesine gelmişlerdi. Müfrezenin getirildiği onlara haber verildi. Esirler burada gözden geçirildiler.. Ve istiçvaba tâbi tutuldular.

Beraberlerindeki tercümanın delâletile konuşan düşman deniz subayları sorgudan geçirildi.

Vali sordu:

— Adınız nedir?

— Mülâzimevvel Stella Saneorcio.. İtalyan birinci deniz fırkasına mensup Benedetto Berini zırhlısı ikinci bölük zabiti..

— Müfrezenizde kaç kişi var?

— 34 nefer, bir de mülâzim.

— Niçin buraya geldiniz?

Düşman deniz zabitinin bakışları istiçvap heyetinin yanında mevki alan ve evvelce kendilerine kılavuzluk teklif ederek peşine takıp bu pusuya düşüren üç miliste dolaştı. Kekeledi:

— Şu hainlerin delâletile pusuya düşürüldük..

Ve.. İtalyan zabiti akşamki müracaati, amiralin tehdidi ile birlikte müfrezenin nasıl yola çıkarıldığını, nasl avlandiklarini teferrüatile anlattı. Şu şümle ile sözlerine nihayet verdi:

— Şimdi elinize düşmüş bulunuyoruz. Bize isteğinizi yapabilirsiniz. Fakat yarın sabah donanmamızın alacağı intikam çok şiddetli, çok kanlı olacaktır.

Bu sözler, herkesi tebessüm tirmekten başka bir işe yaram Türkçeye çevrilen bu sözlere lâhlarına yaslanan kılavuz mi ler mukabele ettiler:

— Her yerde satılık adam a mak âdetile hareket edişinizin mücazatı bu.. Şunu iyi biliniz halis kan Türkler değil birkaç ruşa ve birparça menfaate kar lık, dünyayı verseniz memleket rine ihanet etmezler.. Melez vatansız insanların satılık vicdan larile elde ettiğiniz muvaffakiyet lere mukabil bir defa da siz, bizzat satılık bir hayvan sürüsü gibi pu suya düşürüldünüz. Daha ödeşm değiliz.

Vali saate baktı. Emir verdi:

— Sabaha birşey kalmamış. Ne rede ise şafak sökecek. Bunla hakkında kumandan beyin bazı t savvurları vardı. Onları icra ettir sinler..

Bir dakika sonra İtalyan müf rezesine emir verildi:

— Soyunun!.

Çıkarılan elbiseler milislere ve askerlere giydirildi. Bunlar liman dairesinin, rıhtımın ve göze çar pacak sahil noktalarının bir çoğ na dizildiler. Sabahı beklemeğ başladılar. Şafak söktükten, güneş ışıdıktan sonra düşman gemisinden dürbünle bakanlar adanın sahil kısmında kendi nöbetçilerinin bekleştiğini gördü. Bunu kumandana haber verdiler. Amiral emir verdi:

— İşaretle müfrezeye sorun.. İhraca başlyalım mı?

Biraz sonra düşman amiral gemisinin işaret çektiği görüldü. Liman dairesinde vaziyeti tarassut eden kumandan İtalyan müfrezesinin esir zabiti Sancorcioyu getirtti. İşaretleri gösterdi, sordu:

— Bu işaretler ne demek istiyor?

— Adanın tarafımızdan işgal edilip edilmediğini, ihraca başlama zamanının gelip gelmediğini soruyorlar..

— Buna buradan ne ile cevap verirsiniz?

— Flâma ile ..

— O halde müsbet cevap verin..

— .....

Kumandan emretti:

— Şu esire bir elbise giydirin. Flâmaları da verin. Yanında bir silâhlı bulunacak. İşaretleri de diğer bir esirin delâletile kontrol edeceğim. Eğer istediğimiz şekilde cevap vermezse bu zabiti öldürün.

(Arkası var)

Gördüğü fevkalâde rağbet üzerine bir hafta daha sinemasında gösterilecektir

TAKSİM

YAVUZ SULTAN SELİM Halifeler Diyarında

No. 126 Yazan: M. SAMİ KARAYEL

Pencereden güzel bir kadın bakıyordu

Cevap vermek istedim. Fakat, ne vakit ve nasıl?. Aklıma bir şey geldi. Hemen olduğum iskemlenin üzerine çıktım, kafese döndüm, kendisi için ölmeğe, döğüşmeğe hazır olduğumu anlatmak için elimi başıma koyduktan sonra kılıcımı çekerek, yumruğumu kalbim üzerine koydum, sonra da kılıcımın sapın öptüm.

Bu halimi Palabıyık görmüş!. Derhal:

— O ne!. Deli mi oldun? Kılıcını havada ne sallıyorsun çocuk?

Diye bağırdı.

Pencereye bakan arkadaşlardan biri beni çağırdığından Palabıyığa cevap vermeden kurtuldum.

Palabıyığa verecek cevabım yoktu.

Birisi bağırdı:

— Çavuş, çorba pişti.

Bunun üzerine hepimiz tencerenin etrafına sıralanmıştık. Yemek bittikten sonra nöbet sırası bana gelmişti. Kapının önünde bir aşağı bir yukarı dolaşarak nöbet bekliyordum. Bir yandan da evin pencerelerine bakıyordum. Önümde ağaçlar olduğu için pencereleri iyi göremiyordum.

Sokağın başından birkaç argibozcu arkadaşla yüzbaşımızın geldiğini gördüm. Yüzbaşımız telâşlı telâşlı geliyordu. Bu hal karşısında şaşırmıştım. Herhalde birşeyler vardı. Muhakkak bu kızgınlık üzerimde patlıyacaktı.

Olduğum yerde hiçbir şey yokmuş gibi hareketsiz ve lâkayıt kaldım. Yüzbaşı beni görür görmez küfürlere başladı. Hırvat lisanile küfrediyordu.

Yüzbaşımız Hırvattı... Türkçe hiç küfür etmezdi. O da bizim gibi devşirme olarak gelmiş, bektaşiyan ocağına...

Yüzbaşı bir alay Boşnakça küfür savurduktan sonra nihayet bağırdı:

— Utanma, hayâ bilmiyen hayvanlar, küfür etmeme hep siz sebep oluyorsunuz!. Allah hepinizi kahretsin. Benim gibi ihtiyar bir askerin şerefile oynuyorsunuz... Sizin için bayraktar Mustafa ağadan gördüğüm tekdiri şimdi ben sizden çıkarırım. Siz bayrakları kandırırsınız, lâkin beni değil... Arabın ne kabahati var. Bakalım görelim...

Devam ediyordu:

— Eşekler, Halep gibi bir yerde en güzel bir sarayda oturuyorsunuz. Daha ne istiyorsunuz... Rahat etmek istemiyorsunuz galiba?.

Yüzbaşi bir yandan bunları söylüyor, bir yandan da küfür savuruyordu. Küfür ettikçe yavaş, yavaş sakinleşiyordu. Lâkin, berbat bir emir verdi:

— İskenderiye kapısına nöbet beklemeğe arş!. Size çatlatacak iş vereyim de görünüz!.

Hepimizde hoşafın yağı tükenmişti. İskenderiye kapısı da neresi idi?. Sonra diğer bir emir daha verdi:

— Siz burada kalanlar hakkınızda tek bir şikâyet olacak olursa falaka için bir yığın sopa kesilmiştir.

Hiçbirimizde ses yoktu. Biz yerimize gelen arkadaşlarla nöbetimizi değiştik. Sonra yüzbaşının arkasına düştük gidiyoruz.

Yolda iki hamalın kollarından tutarak götürdükleri bir Araba rasladık. Bu bizim haremağası idi. Lâkin falakacıbaşıdan yediği dayak kimbilir ne kadar çoktu ki, herif tanılmaz bir hale gelmişti. Arap ömründe böyle dayak ne yemiş ve ne de görmüştü.

Buna, alaturka dayak derler... Hulâsa, Arap, Araplıktan çıkmış, bir kurbanlık koyun gibi hamalın sırtında gidiyordu.

Yüzbaşı Arabı falan tanımadığından biz birbirimize bakarak gülümsedik. Eğer yüzbaşı bilseydi vay halimize. Zavallı haremağası Arap dayak yedikten sonra çalyakâ kimbilir nereye götürülüyordu. Yeniçeri nizamının içine girmek, onlara söz söylemek ne demekti?. Arap, kurtulamazdı bu işten...

Yüzbaşı bizi Halep kalesinin bir kapı ismi olan uzak bir yere götürdü. İsmi İskenderiye kapısı imiş. Burada nöbet tutmağa başladık.. Çok fena bir yerdi.

(Arkası var)

Son 24 Saat içindeki Hâdiseler

(Bu yazının metinleri Anadolu Ajansı bültenlerinden alınmıştır)

Telhis eden: *Muammer Alatur*

İspanya Devlet Reisi General Franko, Musolini ile yaptığı mülâkattan sonra, memleketine dönmektedir. Fakat Fransadan geçerken Mareşal Peten ve diğer bazı Fransız devlet adamlarile görüşmüş ve Mareşalle öğle yemeğini yemiştir.

Bu seyahat etrafında muhtelif dedikodu ve tefsirler devam etmektedir. Fakat söylendiğine göre ,bunların başlıcaları şu noktalar üzerinde toplanmaktadır: 1— Sulh teşebbüsü, 2— İspanyanın harbe iştirak meselesi.

Umumî vaziyete bakılırsa, bu her iki ihtimal de zayıftır. Almanya ile İngiltere arasında bugün sulh yapılmasına maddeten imkân yoktur. Buna her iki devlet de razı değildir. İtalya ise münferit sulh yapamaz. Çünkü bu takdirde Musolini ve faşizm rejimi yıkılır.

Fransanın Almanya ile sulh yapmasına da İngiliz - Alman harbi mânidir.

Şuhalde bu seyahatte bir çok fikirler teati edilmiş demektir. Trablusgarp muharebelerinin aldığı şekil üzerine, İtalyan ordusunun bakiyesinin icabı halinde Tunusa geçmesi için Mareşal Petenin muvafakati alınmış olabilir. Diğer taraftan Habeşistan sıkışık vaziyete girmektedir. Burada da birçok İtalyan sivil halkı vardır. Bunların da icabında sevki için Adisababa - Cibuti demiryolunu kullanmak lâzımdır. Bu mesele de Mareşal Petenle görüşülmüş olabilir.

General Franko ile Mareşal arasında derin bir muhabbet vardır. Bu suretle Frankonun mihverle Fransa arasında bir tavassut rolü oynıyarak, Bizerta üssünün Almanyaya terkini temine muvaffak olabilir.

Bu, İspanyanın da işine gelir. Çünkü bu takdirde İspanya topraları çiğnenmekten ve yeniden harp sahası olmaktan kurtulur. Almanlar da Bizertadan Afrikaya geçmiş olurlar.

MÜLÂKAT ROMADA NASIL TEFSİR EDİLİYOR?

Romada salâhiyettar mahfiller mülâkat etrafında üç noktaya işaret ediyorlar:

1— Duçe - Franko mülâkatı hususî bir ehemmiyeti haizdir. Geçirdiğimiz tarihî günlerin siyasî ve askerî şartları bu ehemmiyete inzımam etmektedir.

2— Pardigera mülâkatı herşeyden evvel iki memleketi müşterek surette alâkalandıran meselelerin tetkikine tahsis edilmiştir.

3— Avrupanın yeniden tanzimi meselesi de görüşülmüştür. Bu itibarla Afrika ve Akdeniz vaziyetleri düşünülebilir. Bu suretledir ki, İstikbalde de İspanyanın mihverle tesanüdü idame edilecektir.

MUHAREBE VAZİYETİ

Manastırdan bildirildiğine göre, Yunanlılar Tepedelen civarında bir çevirme hareketi yapmaktadırlar. Klisura cıvarında şiddetli bir muharebeden sonra, Yunanlılar Tepedelenin 3 kilometre mesafesine yaklaşmışlardır.

Şumbi - Elbasan yolunda da mühim İtalyan kuvvetlerinin hareketi müşahede edilmiştir. Dün Florina her biri beşer bombardıman tayyaresinden mürekkep iki filo tarafından bombardıman edilmiştir. İkinci taarruz esnasında Yunan dafi topları iki İtalyan tayyaresini düşürmüşlerdir.

HABEŞİSTANLA LİBYANIN İRTİBATI KESİLDİ

Ankara radyo gazetesi, Afrikadaki harp vaziyeti hakkında şu malûmatı veriyor: Hattüstüva mıntakasında, Çad müstemlekesindeki hür Fransızlar Trablusgarp topraklarına girerek, çok mühim vaziyetleri zaptetmişlerdir. Diğer bir Fransız kolu da İtalyanlara ait Kupra bölgesinde birçok yerleri ele geçirmişlerdir. Bu kıt'alar Kufra'ya gelinciye kadar 800 kilometrelik bir mesafe katetmişlerdir.

İtalyanlar Libya ile Habeşistan arasındaki irtibatı bu Kufra meydan ve üssü vasıtasile temin ediyorlardı. Burasının zaptı ile bu irtibat da kesilmiş oluyor.

İngiliz tebliğine göre, Eritrede İngilizler Keren etrafındaki tepelerde mevzilerini kuvvetlendirmektedirler.

İspanya Devlet Reisi General Franko, Mussolini ile yaptığı mülâkattan sonra, İspanyaya dönerken, Fransada Mareşal Peten ile de görüşmüştür. Mussolini — Franko mülâkatında ortaya konan meseleler hakkında bir çok tefsirlerde bulunulmakta ise de, şimdilik İspanyanın bir sulh tavassutunda bulunmasına imkân olmadığı anlaşılmaktadır. General Franko'nun asıl hedefi İspanya topraklarını çiğnetmemektir.

Trablus cephesinde Alman tayyareleri de faaliyete geçmiştir. Dün Bingazi mıntakasındaki İngiliz kıt'alarının tecemmü yerlerine ağır çapta bombalar atmışlardır. Bir Alman tebliği Bingazi yakınlarındaki bir hava meydanında bulunan birçok tayyarelere Alman bombaları isabet ettiğini, otomobil kafilelerinin bomba ve mitralyöz ateşine tutulduğunu bildirmektedir.

RODOS ÜSLERİNDE TAHRİBAT MÜHİM

Kahiredeki hava kuvvetleri kumandanlığının tebliğine göre(11-12 şubat gecesi Rodostaki Maritsa, Kalato ve Katavia tayyare meydanlarına büyük muvaffakiyetli akınlar yapılmıştır.

Maritsada binalar arasında yangınlar çıkarılmıştır. Kataviada bir mühimmat deposunda büyük bir yangın çıkmıştır. Kalatoda benzin depoları ateşlenmiş ve asgarî yedi düşman tayyaresi tahrip edilmiştir. Hava dâfi bataryalarının şiddetli ateşine rağmen tayyarelerimiz hücumlara sonuna kadar devam etmişler ve hiç bir hasara uğramadan üslerine dönmüşlerdir.

YARDIM İŞİ SON SAFHADA

Vaşingtondan gelen haberlere göre, âyan hariciye encümeni kiralama ve ödünç verme kanunu projesini 8 reye karşı 15 rey ile kabul etmiştir. Kanun projesi şimdi âyan umumî heyetine gelecektir. Müzakerelere pazartesi günü başlanacaktır. Bu müzakerelerin on beş günden fazla sürmiyeceği tahmin edilmektedir.

Ruzveltin İngiltereye gemiler, tayyareler ve tanklar gönderilmesi maksadile yeni bir plân hazırlamak için, askerî müşavirlerini bir toplantıya davet etmesi ihtimali olduğu da bildirilmektedir.

Asker gözile

(1 inci Sahifeden Devam)

rafından Kufra üssünün zaptı üzerine kesilmiş olması, Kenya hududundan cenubî Afrika kuvvetlerinin tazyiki ile herhalde bundan sonrası için, İtalyan ordusunu bu bölgede bir kıskaç içine alabilecek ehemmiyet göstermektedir.

Şimdi bütün şarki Afrika muharebelerinin talihi, Asmara önünde cereyan etmektedir. Çünkü Eritre bir kere temizlenirse, buradaki kuvvetler, denizden çekilemiyeceklerine göre, Habeşistanın dağlık arazisine atılmış olacaklardır ki, O zaman yerli Habeş kuvvetlerinin de daha müessir faaliyetlerine şahit olacağız.

22 Güzide Doçent

(1 inci Sahifeden Devam)

jik anatomi doçenti Dr. Besim Turhan, radyoloji doçenti Dr. Tevfik Berkman, deri ve frengi doçenti Dr. Cevad Kerim İncedayı, ikinci iç hastalıkları doçenti Dr. Arif İsmet Çetingil, ikinci iç hastalıkları doçenti Dr. Ekrem Şerif Egeli, adli tıb doçenti Dr. Fahri Arel, çocuk hastalıkları ve bakımı doçenti Dr. Şevket Salih Sosyal, kulak ve burun hastalıkları doçenti Dr. Ekrem Behçet Tezel, çocuk cerrahisi ve ortoped doçenti Dr. Münir Ahmet Sarpyener, radyoloji doçenti Dr. Muhterem Gökmen, farmakodinami ve tedavi kliniği doçenti Dr Nabi Kastarlak, ikinci iç hastalıkları doçenti Dr. Muzaffer Şevki Yener, hijiyen doçenti Dr. Zeki Yalım, dış hastalıkları ve ameliyeleri doçenti Dr. Suad Ismail Gürkan.

EDEBİYAT VE İKTİSAT FAKÜLTELERİNDE

Edebiyat Fakültesi doçentlerinden tarih doçenti Mükrimin Halil Yinanç, Türk tefekkür tarihi doçenti Hilmi Ziya Ülken, metinler şehri doçenti Ali Nihat Tarlan.

İktısat Fakültesi doçentlerinden sosyoloji ve sosyal siyaset doçenti Ziyaeddin Fahri Fındıkoğlu, iktısat tarihi ve iktısadî coğrafya doçenti Ömer Lûtfi Barkan.

ZAYİ — Nüfus cüzdanımı kaybettim. Yenisini aldığımdan eskisinin hükmü yoktur.
1326 doğumlu Kâzım oğlu Münip Söğüt.

Son Telgraflar

Amerika âyanı yardım işini görüşüyor

Vaşington 14 (A.A) — Âyan meclisi dün kira ve ikraz lâyihasını müzakereye başlamıştır. Evvelce müzakerelerin pazartesi günü başlanacağı bildirilmişti.

Dün, görüşmelerin bidayetinde âyandan bir zat demiştir ki:

«Acele edelim. «Teahhur» kelimesi«, hezimet» manasına gelir.

Âyandan diğer birisi de şunları söylemiştir:

«İngiltere, harpten sonra yeni bir dünya nizamının kurulmasında Amerika ile işbirliği yapacağını vâdetmelidir.»

Eritrede muharebeler ağırlaştı

Kahire 14 (A.A.)— Röyter ajansının Eritredeki muharibi kıtaat nezdindeki muhabiri bildiriyor:

«İtalyanlar Keren etrafında şiddetli bir mukavemet gösteriyorlar. Arızalı ve dağlık arazinin vaziyeti, geniş mikyasta harekâtı imkânsız kılmaktadır.

Asmaranın 50 kilometre cenubu şarkîsinde bulunan Arrezada da vaziyet aynidir. Bu şerait altında, bu mıntakalarda anî ve seri ilerleyişler beklenmemelidir.

Batan bir İngiliz vapuru

Londra, 14 (A.A) — İngiliz Orford vapurunun batırıldığına dair Alman radyosu tarafından verilen haber hakkında Londrada bildirildiğine göre, Orient Line kumpanyasına ait bulunan ve 20043 tonilâto hacminde olan Orford vapuru, 1940 Haziranında bir bombardıman hücumu neticesinde Marsilya limanında batmıştır.

Çemberlain'in karısı da vefat etti

Londra, 14 (A.A) — Sabık Hariciye Nazırı müteveffa Sir Çemberlain'in dul zevcesi Lady Çemberlain, dün kısa bir hastalıktan sonra Londrada vefat etmiştir.

Yunan ordusu

(1 inci Sahifeden Devam)

lardır. Yunan tayyareleri çephedeki İtalyan mevzilerini şiddetle bombalamışlar ve Bir İtalyan tayyaresi düşürmüşlerdir.

Londra, 14 (A.A) — Altı arabadan mürekkep bir İngiliz seyyar hastanesi, yakında Yunanistana gidecek ve orada Sıhhiye Nezaretinin emri altında faaliyete geçecektir. Bu arabalar, Amerikan milletinin hediyesidir. Bu seyyr hastanenin müstahdemleri İngilterenin muhtelif mıntakaları ahalisinden İngiliz kadınları ile Bayan Morma Kalvokoressi adında bir Yunanlıdan mürekkeptir.

Bu seyyar hastanenin teşekkül etmiş bulunduğunu haber veren İngiliz — Elen Birliği Reisi Lord Rennel, Elen milletinin yüksek meziyetlerini tebarüz ettirmiş ve Elen milletinin bu mücadelesinde kendisine lâzım olan mümkün bütün yardıma lâyık bulunduğunu söylemiştir.

İzdivaç vâdile

Kadıköyünde Söğütlüçeşmede oturan araba koşucusu Fehmi isminde bir genç, Kuşdilinde boyacı Nuri Güderin kızı 14 yaşlarında Zehrayı izdivaç teklifi ile kandırmış ve kaçırmıştır. Kızın ailesinin müracaati üzerine yapılan tahkikatta iki genç yakalanmış ve Fehmi izdivaç vadile iğfal suçile adliyeye verilmiştir.

EN SON DAKİKA

Japonya yeni bir harbe mi atılıyor?

(1 inci Sahifeden Devam)

Hariciye Nezareti Müsteşarı Sumner Vels dün Avustralya maslahatgüzarı ile uzun uzadıya görüşmüştür.

UZAK ŞARKTAKİ AMERIKALILAR ÇEKİLİYOR

Vaşington 14 (A.A.) — Cordel Hull, dün yaptığı beyanatta, Amerika Birleşik Devletleri konsolosларının Amerikan vatandaşlarına, karışık vaziyet sebebile ihtiyatî tedbir olarak Uzak Şark memleketlerini terketmek tavsiyesinde bulunduklarını bildirmiştir.

Harp çok vahim yeni bir safhaya giriyor

Sidey 14 (A.A.) — Avustralya ad nsonra Başvekile vekâlet eden harp istişare konseyinin içtimaında B. Fadden ile mesai partisi reisi B. Curtin dün şu müşterek beyannameyi neşretmişlerdir

«Konsey beynelmilel vaziyetin yeni inkişaflarına müteallik teligrafları tetkik etmiştir.

Genelkurmay reisi ile Uzak Şark kuvvetleri başkumandanı Brooke Popham vaziyeti müzakere etmek üzere bugünkü içtimaa davet edilmişlerdir. Harp konseyinin tetkik ve teemmül neticesinde elde ettiği kanaate göre, harbin çok vakim yeni bir safhaya girdiğini millete bildirmesini vazife addediyoruz. İstikbalin neler hazırladığı sarahatle bilinemez. Fakat Avustralyanın emniyeti için ve hazırlıklarımızı ikmal etmek gayesile çok büyük bir gayret sarfetmek mecburiyetinde olduğumuza şüphe yoktur.

ALMANLAR JAPONLARI TAZYİK EDİYORLAR

Çunking 14 (A.A.)— Röyter: Amerikan vatandaşlarının Uzak Şarkı terke davet edilmeleri hakkındaki haber ve Avrupada Alman taarruzuna müzaheret maksadile bir japon hareketinin yapılması imkânını bildiren Londra haberleri, son üç hafta zarfında Almanyanın Pasifikte İngiltere ve Amerikaya karşı hareket için mütemadi surette japonyadan taleplerde bulunduğu ve japonyanın Almanyaya müzaherete muvafakat ettiği hakkında Çunking salâhiyettar Çin makamlarına gelen haberleri teyid eder mahiyettedir.

Birçok Çin mahfillerine göre, böyle bir ihtimal karşısında Çin hareketsiz kalmıyacaktır, ya İngilterenin emrine askerler vermek ve yahut Çinde bir mukabil taarruza geçmek suretile İngiltereye yardım edecektir.

Vaşington 14 (A.A.)— Dün gazetecilere beyanatta bulunan Hariciye Nazırı Kordel Hal, Avustralya harp kabinesinin anî içtimaının Pasifikteki pek yakın ihtilâtlar ihtimali ile alâkadar olup olmadığını bilmediğini söylemiştir.

ÇERÇEVE

Eserim etrafında

NECİP FAZIL KISAKÜREK

(1 inci Sahifeden Devam)

rülecektir. Ancak, tereddüde düşmesi mümkün bir vicdana karşı 24 saat sonra takdim vazifesini taahhüt ettiğim temiz fikir ve ilmî vesika zaviyesinden evvel bu tıynetlerin içyüzünü teşhir etmeyi vazife biliyorum. Bunlar, değil yazmıya, hattâ okumıya ve anlamıya bile muktedir olmadıkları 500 sahifelik bir fikir mimarisi içinde, peşin suikastçılık niyetile el attıkları tek çizgiden, (Con Ahmet bey) tarzında (yakaladım!) nârasını savurmıya mütehassir, ahlâksız ve nasipsiz cüceler!!!..

Memleketimizde nice çetin emekler mahsulü, beyin törpüsü ve ruh çilesi eserler, daha çıktığı gün gayet usta sükût terzileri elinden çıkmış kefenlerini giyip mezarlarında istirahat buyurmıya sevkolunurken, eserim etrafında sükût inayet buyurmadıkları için bu aşağılık tıynetlere teşekkür etmeliyim. Süflî hırs ve kıskançlık çıbanlarile gülistâna dönmüş hiçbir çehreden gelin duvağı bu kadar çabuk düşemezdi. Allahıma da, yalnız kelli felli insan çapına havlıyan mahlûkları bana musallat ettiği için iftiharla hamdederim.

Ona elini uzatacak hak ve dürüstlük serdengeçtileri müstesna, hesabını Allah ve yarın nezdinde görmeğe karar vermiş bir prensipin, günübirlik cüceler çerçevesinden bekliyeceği hiç bir lûtuf yoktur.

Yugoslav Başvekilinin Berline çağırılması

(BAŞMAKALEDEN DEVAM)

zuh ettikten sonra; şimdi sıra Yugoslavyaya gelmiştir. Yugoslavya üzerinde hem Alman, hem İtalyan talepleri vardır. Dalmaçya sahillerini ve Adrıyatiğin karşı saihlini İtalya tamamile kendisine maletmek arzusundadır ve cenubî Yugoslavyayı da Arnavutluğa ilhak kararındadır.

Eski Avusturya imparatorluğundan Yugoslavyaya geçen arazi üzerinde ise, Almanya kendisini tabiî vâris telâkki etmektedir. Bu suretle kuşa benzetilmek istenen Yugoslavyada geriye kalacak eski Sırbistanın ise Alman veya İtalyan nizam ve nüfuzu altına geçmesinden başka; onlarca tabiî addedilen birşey yoktur. Bu tasavvur ve plân çok önceden çizilmiştir. Bunu ayni zamanda ve kendiliğinden tahakkuk ettirmek için de; İtalya Yunanistana taarruz eylemek ve Selâniğe inerek Yugoslavyanın tek açık kapısını da çember içine almak teşebbüsüne koyulmuştur. Fakat, Yunanistanın kahramanca mukabelesi, Yugoslavya hududunu boydan boya kapaması bu tehlikeyi önlemiş ve Yugoslavyayı tam çember içine düşmekten menetmiştir. Şimdi bu rolün ifasını Almanya üzerine almıştır. Yani, İtalyanın Balkanlarda beceremediği tatbikatı Almanya başarmak teşebbüsünü almak kararındadır. Bunun için de evvelemirde bir taarruza geçmeden önce korku, tazyik, dehşet uyandırarak karşısındakileri arzu ve iradesine râmetmek azmindedir. Bulgaristana boyun eğmiş.. denebilir. Yugoslavyaya da Berlin kendi arzularını dikte ettirecektir. Binaenaleyh, Yugoslavya da nihayet ölüm ve hayat şıklarından birinin tercihi imtihanına çağırılmıştır. Kendisine söylenecek şeyleri şimdiden şu şekilde tahmin edebiliriz:

— Mülkî tamamiyetin mahfuzdur. Hattâ, harpten sonra; sana Selâniği bile verebiliriz. Yunanistan Makedonyasından daha bazı şehirleri de sana bırakırız. Ancak, bütün bunlara mukabil senden istediğimiz, yeni nizamı kabul etmen, Alman askerlerinin Yunan cephesine geçmesi için yol vermen; hiç değilse mutlak bitaraflığını muhafaza etmendir!.

Tabiî, bu teklifin içyüzü malûmdur ve Romanya misalinden sonra, bilhassa tafsile ihtiyaç yoktur. Yugoslavya siner ve kendisini kurbanlık koyun gibi, Berlinin emir ve arzusuna terkederse; tabiî Yugoslavya da parçalanacak, esarete düşecek ve kansız bır istilâya sür'atle uğrıyacaktır. Fakat, her ne pahasına olursa olsun; istiklâlini müdafaa azminde bulunursa; hiç şüphe yok ki, kazançlı çıkacak, İngiltere ve Yunanistandan azamî yardımı görecek, harp sonunda Almanyanın bırakacağı mirastardan hakkile istifade edecek, büyük bir Avrupa ve Balkan devleti olacaktır.

Herhalde, Yugoslavyadan beklenen de teslim olmak değil, asîl bir mukavemet ve cesarettir. Selânik yolu açık kaldıkça Yugoslavya hiçbir şeyden çekinmeden her türlü tehdit, şantaj ve tazyike, hattâ tecavüze karşı koyabilir.

Fakat, bütün bu işler olur ve Balkanlarla Balkanlardaki İslav devletleri; tarih ve hayatlarının yeni bir dönüm noktasını idrak ederlerken Moskovanın esrarlı sükûtunu muhafaza etmesi de ayrıca bir dikkat mevzuudur.

ETEM İZZET BENİCE

Kürtaj suçile

(1 inci Sahifeden Devam)

— Fazla kan geldiğini görünce doktora koştum. Kürtaj yaptırmadım.»

Demiştir. Doktor da:

«— Anjele kürtaj yaptığım doğru değildir. Yalnız muayene ettim ve kürtaj için hastaneye gitmesini söyledim. Yanımızda da Ebe Mektebinde talebe olan Nazmiye adındaki arkadaşım vardı.» demiştir.

Hâkim Reşit her iki suçluyu da tevkif etmiştir.

Diğer taraftan tahkikatı idare eden müddeiumumî muavinlerinden Edip, Nazmiye hakkında da takibata girişmiş ve ifadesini almak üzere adliyeye celbetmiştir.

Bu sabah bir ceset bulundu

Bugün Zincirlikuyuda Çiliktepe gazinosu yanında havuz içinde bir erkek cesedi bulunmuştur. Ehemmiyetle tahkikata geçilmiştir.

Harb Ve Casusluk Tefrikası

Bilen idam olunur

Yazan: M. ATLI Tefrika No. 14

Biraz sonra profesör adeta koşarcasına yürümiye başlamıştı

— Evet, sonra... Bu takip neticesinde birşey anlıyabildiniz mi?

Garaviç gözleri dehşetten büyümüş bir halde etrafına bakınıyordu. Alnında terler birikmişti.

Kurumuş dudaklarile:

— Oh! Bu pek müthiş oldu!. dedi. Profesör âdeta koşarcasına yürüyordu. Onun için arkasından güçlükle yetişebiliyordum. İkide birde arkasına dönüp bakıyordu. Onun için kendimi göstermemiye de çalışıyordum.

Profesör (şehir müzesi) meydanına çıktı. Oradan geçen ve şehrin şimal banliyölerine giden ilk otobüse atladı.

Ben de hemen arkasından gelen diğer otobüse atladım. Pencereden öndeki otobüsü gözden bir saniniye kaçırmamıya çalışıyordum.

Profesörün hiçbir istasyonda inmediğini gördüm. Evvelâ, onun, izini kaybetmek için gizlice bir yerde indiğine hükmetmek son derece canım sıkılmıştı. Fakat şehrin nihayetindeki son istasyonda otobüsten indiğim zaman, profesörün biraz evvel gelmiş olan öndeki otobüsten orada inmiş olduğunu gördüm. Zira şehrin dışına çıkan düz yol üzerinde hızlı hızlı yürüyerek hayli ilerlemişken gördüm ve hemen, yine belli etmeden takibe başladım...

Profesör, paltosuna sarınmış, tahminen 20 dakika kadar yürüdü.

Sonra o civardaki bir kayalığın yanına gelince durdu. O vakit ben de hemen bir ağaç dibine saklanıp uzaktan gözeltlemiye başladım.

Profesörün etrafına bakındıktan sonra yere diz çöktüğünü gördüm. Bir müddet böylece uğraştı. Sonra orada, yerden demir bir kapak gibi birşeyi açtı. Profesör buradan içeriye girdi. Kapak tekrar kapandı.

Gördüğüm bu hal bana o kadar müthiş bir hayret vermişti ki âdeta olduğum yerde donup kalmıştım. Profesörün bir haydut gibi böyle gizli ve esrarengiz bir yere girmesini hiçbir zaman aklımden geçirmezdim!.

Orada, saklandığım yerde, ne olacağını, tekrar çıkıp çıkmıyacağını merak ederek öylece hiç kımıldanmadan beklemiye başladım.

Böylece 5 dakika ya geçti, ya geçmedi. İşte o esnada profesörün biraz evvel girdiği yerden 10 - 15 metre kadar mesafede, yerden, birdenbire müthiş bir infilâkla havaya simsiyah bir toprak ve duman sütununun fışkırdığını hayret ve dehşetle gördüm!.

— İnfilâk mı dediniz?.

— Evet... Saklandığım yerden iki üç yüz metre kadar ilerideydi!. Toprak sütunu, yerden ansızın müthiş bir gümbürtü ile öyle havaya fışkırıp tekrar yere döküldü. Ortalığı tekrar bir sükût kapladı.

— Fakat hayret, Her Garaviç!. Acaba profesör Tamurenski orada kendisince mühim birşeyi bizzat imha mı etti? Çok garip!..

— Evet... Evvelâ ben de buna hükmettim... Söylediğim gibi, profesörün hususî çalışmalarını bildiğim için, atölyelerdeki suikast hâdisesini duyar duymaz alelâcele ve telâşla, belki yalnız kendisinin bildiği bu yere gitti ve bazı pek mühim şeyleri hemen ortadan kaldırmak için berhava etti, diye düşündüm. Bunun içindir ki, hissettiğim müthiş heyecana rağmen, orada bir müddet daha bekledim. Profesörün tekrar çıkmasını bekledim.

— Evet?.

— Fakat çıkmadı!.

— Çıkmadı mı?

— Hayır!.

— Fakat ne diyorsunuz Her Garaviç?. Belki sizin görmediğiniz bir yerden çıkıp gitmiş olabilir?.

— Hayır!. Hayır!. Zira orası kırlık ve ufka kadar düzlük bir yer.. Herhangi bir yerden çıkmış olsa mutlaka görmem icap ederdi!.

Dehşetle Garaviçin yüzüne bakıyordum:

— O halde?.

— Hemen oradan dönüp polise veya hükûmete haber vermenin mümkün olmıyacağını, tabiî takdir edersiniz!. Çünkü profesörü ihbar etmiş olurdum. Onun için orada dehşet içinde bir müddet daha bekledim.

Sonra, ne olursa olsun, işi anlamağa, profesörün ne olduğunu anlamağa karar verdim. Evvelce profesörün demir kapağı açtığı kayaların yanına kadar gittim.

Bir hayli zaman toprakları karıştırarak kapağı aradım...

— Bulaadınız mı?.

— Buldum!. Bu bir mahzen kapağına benziyordu. Profesör demir kapağı açık bırakmıştı. İtiraf ederim ki uzun müddet tereddüt ettim. Fakat nihayet, kapağı açtım, içeriye girdim.

Burası âdeta bir kanal gibi oyulmuş bir yerdi. Duvarları mükemmel betonla kaplanmış bir kanal... Anlıyamadığım bir yerden de aydınlık alıyordu.

Bir 10-15 metre kadar fevkalâde ihtiyatla ilerledim. Fakat ondan sonra yolun birdenbire topraklarla kapanmış olduğunu gördüm!.

— Oh!.

Ağzımdan gayriihtiyarî bir dehşet sesi çıkmıştı. Garaviç, sanki o kanalın hali gözlerinin önüne gelmiş gibi korkunç gözle bakıyordu.

(Arkası var)

Bulgarlar İngiltereye çatıyorlar

(1 inci Sahifeden Devam)

yata başlamışlardır. Alman gazeteleri de Bulgar emellerini okşayıcı neşriyatta bulunmaktadırlar. Alman gazetelerinin neşriyatından anlaşılıyor ki, Almanlar artık Bulgarları müttefik saymaktadırlar.

Almanlar, Romanya ile İngiltere arasındaki siyasî münasebetlerin kesilmesine memnun olmuşlardır.

Bulgar ajansı, Bulgaristana binlerce Alman pilotunun geldiğini ve Alman askerlerinin Romanya hududunu aşarak, Bulgaristane geçtiği hakkındaki haberleri bir kere daha tekzibe lüzum görmüştür.

Londrada vaziyet şu suretle mütalea edilmektedir:

Balkanlarda harekete geçmek için, Almanya henüz istical göstermemektedir. Londradaki telâkkiye göre, Bulgaristanın Almanlar tarafından istilâsı bugün, yarın istenilen saatte yapılabilir. Fakat Almanlar, Bulgaristana Balkanlarda numumi bir yangın çıkarmadan girmek için, mümkün olduğu takdirde birkaç gün tehditlerinin neticesini bekliyeceklerdir.

Sovyetlerin hattı hareketi de halen daha az karanlık addedilmektedir. Öyle sanılıyor ki, Sovyetler, belki de her milletin ziyade Balkanlarda sulhun idamesi arzusundadır ve bunun neticesi olarak, Almanların Bulgaristana müdahalesini bir harp sebebi yapmıyacaktır.

Diğer taraftan Almanlar Bulgaristanı, hattı hareketlerini tayine davet etmişlerdir. Almanlar Bulgaristanın kendiliğinden mihvere iltihakını arzu etmektedirler Halbuki Sofyada buna az çok muhalefet vardır.

Balkan vaziyeti etrafında şimdi bilinmesi lâzım olan cihet, Bulgaristana girmenin Hitler tarafından Türkiyeye ve Boğazlara karşı bir taarruz icrası maksadile ittihaz edilmiş taarruzî bir tedbir mi olduğu, yahut sadece hududunda şimdi Alman kıtaatı bulunacak olan Yunanistanı tazyik etmek suretile Arnavutlukta İtalyanın yardımına koşmayı istihdaf eden tedafüî bir tedbirden mi ibaret bulunduğudur. Bu ikinci tefsir sureti, Hitlerin Balkanlarda yeni bir cephe açmakta bir menfaati olmadığı dünkü ihtilâfı bu sene bir hal suretine iktiran etmek niyetinde bulunduğu mülâhazası ile müdafaa edilmektedir. Hitler, kat'i bir hal suretinin ancak İngiltereye karşı yapılacak bi rtaarruz ile elde edilebileceğini pekâlâ bilmektedir.

Şu halde Balkanların vaziyetindeki yeni inkişafların gene Nazilerin tehdit usullerinin tipik nümunelerinden biri olup olmadığı Londrada suale şayan görülmektedir.

BÜYÜK TARİHİ TEFRİKA:

BÜYÜK HARPTE DÖNEN DOLAPLAR

Yazan: İskender F. SERTELLİ — No. 30

Türkler, pek haklı olarak: "Bütün cephelerde Alman askerleri prensesler gibi yaşıyor bir de bizim halimize bakın!„ diyordu.

Dördüncü erkânı harbiyesinin pek mâkul bir tedbirine göre, bu halde hiç olmazsa istifade edilecek kuvvetlerin ve çölde dağıtılmış ve Kudüs civarına kadar bütün araziye taksim ve tevzi edilmiş olan kıtaatın hepsinin en önce tehdide maruz kalan mıntakada toplanmasına karar vermek elbette âcilen yapılması icap eden işlerden biri idi.

Bu tehlikeli mıntaka: (Gazze) havalisinden başka bir yer olamazdı.

Bu vaziyet karşısında «Sina» Şibihceziresinin derhal tahliye olunması ica pettiği askerî makamlarca ileri sürülüyordu.

İşte Cemal Paşanın sakat siyaseti burada da başgötermişti. (1)

İstanbuldan dönen bir takım boş ve mânasız siyasî düşünceler, (Sina Cephesi) nin kaldırılmasına mâni oluyordu. Bilhasa Talât ve Enver Başların bir fikrine göre, güya: «Sina Şibihceziresi renin makamında elde tutulacak ve Araplara karşı bu suretle Türk satveti gösterilmiş» olacaktı.

Halbuki, vaziyeti uzaktan değil, içinden gören bir çok kıymetli erkânı harplerimiz, artık Sinadan çekilme zamanı geldiğini çekinmeden söülüyorlar ve İngilizlerin inşasına başladıkları şimendifer hattı bittikten sonra, Sinada kalmanın çok tehlikeli olduğunu anlatıyorlardı.

Bu sebeple, yani boş ve manasız siyasî düşünceler yüzünden, çöl, vakit ve zamanile tahliye edilemedi ve birçok bozgunluklara, hezimetlere sebebiyet verildi. O kadar ki, 1916 senesi nihayetinde (Elâriş) cenubundaki (Magdebe) civarında yalnız basına kalan bir müfrezemiz ridecek yol bulamadı ve İngilizler tarafından tamamen esir edildi. (2)

1917 kânunusanisinde de (Han Yunus) civarında ayni şaşkınlığın devamı olan bir bozgun verdik. Bu bozgunda bir makineli tüfek bölüğile bir nizade alayımız ve bir bataryamız zayi olmuştu.

Netice de (Gazze) mıntakasına çekilmek oldu.

★

İstanbulda - bütün bu bozgunlara rağmen - hâlâ: «çölde şöyle muvaffak olacağız.. Böyle yapacağız!» diye atıp tutuluyordu. Halbuki, hakikat tamamile aleyhimizde olarak yürüyordu.

Burada bir nokta üzerinde duralım: Almanlar o zaman müttefikimizdi. Birkaç cephede onlarla yanyana, bir safta düşmanla çarpışıyorduk. Bütün bu ittifaklara, dostluklara rağmen bir kısım zabitanla Almanlar arasında - her nedense - bir barışıksızlık, bir anlaşmamazlık göze çarpıyordu. Hatta harbin ikinci senesinden sonra bu tezahürler kendini daha bariz bir şekilde göstermeğe başlamıştı.

Enver paşa ile Leyman paşa arasındaki gerginlikleri bir takım kıskançlıklara atfedebiliriz.

Fakat, meseleyi umumî mahiyette tetkik edince, ittifak çemberi içinde kendini gösteren bu barışıksızlığın, bu anlaşmamazlığın sebeplerinden birini şu madde ile tesbit edebiliriz:

« Herhingi bir cephede bir Alman askeri, prensler gibi yaşıyor.. Elbisesi mükemmel.. Kunduraları mükemmel.. Yiyeceği mükemmel. Yatacağı yer sıcak ve mahfuz. Ayni cephede, ayni safta, ayni siperde düşmanla çarpışan bizim askerimize, Türk askerine gelince, onlar bütün harp senelerini büyük mahrumiyetler ve sıkıntılar içinde geçirdiler. Bir Alman askeri narmaladile çayile, bisküvisile kahvaltı yaparken, cephede göğsünü düşmana veren Mehmetcik, bu müttefik askerin yanıbaşında yiyecek kuru peksimeti bile

(Arkası var)

(1) Çörçilin, dört büyük ciltten ibaret olan (Harbi Umumî Hatıraları) nda da bu mesele tetkik olunmuş ve (Sina) cephesini açmakla neler kaybettiğimize işaret edilmiştir.

(2) *Leyman Fon Sandersin hatıralarından.*

RADYO

14 Şubat 1941

18.00 Program ve memleket saat ayarı.
18.03 Müzik Radyo «Swing» kuarteti (İ. Özgür ve Ateş böcekleri)
18.30 Müzik: Meydan sazı ve fasıl.
19.30 Memleket saat ayarı ve ajans haberleri.
19.45 Müzik: Solo şarkılar.
20.15 Radyo gazetesi.
20.45 Temsil.
21.30 Konuşma (İktısat saati)
21.45 Müzik: Radyo salon orkestrası (Violonist Necip Aşkın idaresinde)
1. Elgar: Deniz manzaraları.
2. Lincke: Venüz (Vals)
3. Jos. Strauss: Gülün düğünü operetinden ilkbahar şarkısı
4. Dryer: La Ballerina
5. Engel - Berger: Aşk hüzünü
6. Thomas: Raymond (Uvertür)
7. Köpp: Yaz akşamı.
22.30 Memleket saat ayarı, ajans haberleri; ziraat, esham - tahvilât, kambivo - nukut haberleri (Fiat).
22.45 Radyo salon orkestrası programının devamı.
23.00 Müzik: Cazband (Pl.)
23.25/23.30 Yarınki program ve kapanış.

DEVREDİLECEK İHTİRA BERATI

«Alüminyum halitalarının harabiyete karşı mukavemetlerinin tezyidine müteallik usul» hakkındaki ihtira için İktısat Vekâletinden alınmış olan 10 sonkânun 1939 tarih ve 2678 No. lu ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kerre başkasına devir veyahut icadı Türkiyede mevkii fiile koymak için salâhiyet verilebileceği teklif edilmekte olmakla bu hususa fazla malûmat edinmek istiyenlerin Galatada Aslan han 5 inci kat 1 - 3 numaralara müracaat eylemeleri lüzumu ilân olunur.

Cebimde 800 lira otele gidiyordum

(3 üncü sahifeden devam)

beş senedir semtine bile uğramadım.

— Peki.. Bu adamın iddiasına ne diyeceksin?

— Ne diyeyim efendim? Ben değildim. Yüzümü bile tanımıyor. Hiç sesi benziyor diye bir adamın hırsızlık yaptığına hükmedilir mi?

— Amma ,sen sabıkalısın.. Bu adam da, durup dururken, tanımasa, seni ne diye yakalatsın. Sonra, üzerinde bulunan 650 lira?.

— Efendim.. O para benimdir. Kaç senedir, Biriktire biriktire, 650 lira yaptım.Sabıkalıysam, eskiden sabıkalıyım. Beş senedir, hiç bir şey yaptığım yok.

— Peki, bu ağustosta hapishaneden çıktığına ne diyeceksin ?

— Yanlış yazılmış olacak.. Belki daha eskidendir.

Bunun üzerine, muhakeme, Salihin sabıkalarının yeniden tahkiki, gazinoda Rüstemin yanındaki tanıdığı ile Salihin yanında bulunanların da çağırılıp şahit olarak dinlenmeleri için başka güne bırakılıyor.

KULAK MİSAFİRİ

İstanbul Köylerinde Ketencilik

Vilâyetimize bağlı köylerde fazla miktarda keten ekildiğinden keten bezi dokumacılığının terakkisi için alâkadarlar tarafından tetkikler yapılmaktadır. Köylünün elindeki âletler iptidai olduğundan modern ve iyi kullanışlı vasıtalar temin edilecektir. Bu maksatla vilâyet köycülük bürosu şefi Anadolunun tencilik mıntakaalrında bir tetkik seyahatine çıkacaktır.

Bana İnanınız

Bu süt kreması usulü

Sayesinde

50 yaşındaki bir çok kadınlar ancak 30 yaşlarında görüneceklerdir

Oklarla işaret edilen yerlere tatbik ediniz. Sonra da bütün yüz ve boynunuza sürünüz

Buruşmuş, solmuş ve gevşemiş bir cildi, tazeleyip gençleştirmek için işte size basit bir usul: Tâkim ve tasfiye edilmiş bir miktar süt kremasını bir miktar saf zeytinyağı ile karıştırınız. Sonra hepsini iki kısım en iyi krema ile karıştırınız. Bu halita, cildinizi besleyip tazeleştirecek ve inanılmaz bir güzellik temin edecektir.

Bir aktris gençlik manzarasını muhafaza ve idame için bu basit usulü tatbik etmiş ve 70 yaşında, genç kadın rollerini oynamıştır. Eczacınız da bu halitayı size ihzar edebilir. Fakat muhteviyatı az miktarda olmakla beraber pahalıya mal olur. (Yağsız) beyaz rengindeki Tokalon kreminin terkibinde saf zeytinyağı ile ihzar edilmiş süt kreması mevcuttur. Cildinizi beslemek için en mükemmel ve hakiki bir cilt unsurudur. Herhalde memnuniyetbahş semeresi garantilidir. Aksi halde paranız iade edilebilir.

İstanbul Dördüncü İcra Memurluğundan

Mülga Eytam sandığına ipotekli olup yeminli üç ehli vukuf tarafından tamamına (55.000) elli beş bin lira kıymet takdir edilmiş olan Küçükçekmecede Kalender mevkiinde hat obyu 152/1 ve umum 64 numaralı ve tarafları patika ve Dere ve Florya çiftliği mütasarrıfı Agop B. veresesi tarlasile mahdut elyevm maa müştemilât ispirto fabrikası 2280 sayılı kanun hükümlerine göre satışa arz ile tanzim edilen ilânları mahallin üç gazetesile neşir ve ilân edilmiş ise de mezkûr ilânın A fıkrasında kalem sehvi olarak (Koyunhane, salma dairesi) olarak yazılmış ve esasında ise (Kazanhane ve makine dairesi) yazılması lâzım geleceğinden tashihen ilân olunur. 938/3787

İLÂN

Servet Reşid'in müessesemizle hiç bir suretle alâkası kalmadığı ilân olunur.
Türk Ticaret Yıllığı müdiriyeti

DEVREDİLECEK İHTİRA BERATI

«Alüminyum halitalarından madenî bloklar imaline müteallik döküm usulü» hakkındaki ihtıra için İktısat Vekâletinden alınmış olan 10 sonkânun 1939 tarih ve 2667 No. lu ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kerre başkasına devir veyahut icadı Türkiyede mevkii fiile koymak için salâhıyet verilebileceği teklif edilmekte olmakla bu hususa fazla malûmat edinmek istiyenlerin Galatada, Aslan han 5 inci kat 1 - 3 No. lara müracaat eylemeleri ilân olunur.

TAKVİM

ŞUBAT 1941
CUMA
14

Ay 2 - Kasım 99

Vasatî sa. d.	Vakit	Ezanî sa. d.
7 57	Güneş	1 15
13 28	Öğle	7 46
16 22	İkindi	9 39
18 42	Akşam	12 00
20 13	Yatsı	1 32
6 17	İmsak	11 35

Sabah; Öğle ve Akşam Her Yemekten Sonra Dişleri Niçin Fırçalamak lâzımdır ?

Çünkü geceleri ağız guddelerinin ifrazatile dişler ve diş etleri dolmıştır. Binaenaleyh dişleri hergün ve kahve ve gene ayni tesiri yapmıştır. Binaenaleyh dişler hergün 3 kere bilhassa yemeklerden sonra ve her halde bol bol «RADYOLİN» ile fırçalamak ve temizlemek şarttır. Bu sayede dişlerin de, ağzın da sağlığı ve sağlamlığı; güzelliği garanti edilmiş olur.

Sabah, Öğle ve Akşam Her Yemekten Sonra

RADYOLİN

İle Dişlerinizi Fırçalayınız.

Mıntaka Ticaret Müdürlüğünden:

11/2/941 tarihli Cumhuriyet, Tan, Akşam, Tasviriefkâr, Yenisabah, Son Telgraf ve Son Posta gazetelerinde münteşir ilâna ektir.

Barsak, balmumu, deriler, peynir, taze ve konserve balık, keten, yonca tohumu, paçavra ihracatçılarının 938, 939, 940 senelerindeki ihracat miktarlarını her sene için ayrı ayrı ve 10/12/1941 tarihindeki stok miktarlarını yazı ile Mıntaka Ticaret Müdürlüğüne bildirmeleri ilân olunur. «1088»

TAKSİTLE SATIŞ

MARVİN
15 sene garantili İsviçre Presisyon saatleri

Luxor Radyoları

AEG Fırın - Süpürge ve her türlü elektrik âletleri

ZET Havagazi Ocakları

OSMAN ŞAKAR ve Şki.
Galata, Bankalar Cad. 47-59. Telefon: 41378
Beyazıt: Üniversite Cad. 28 - Kadıköy, iskele cad. 33-2

İstanbul Deniz Komutanlığından:

Kuruluşumuz romorkörlerinde çalıştırılmak üzere bir makinist alınacaktır. İstekli olacakların aşağıda yazılı vesaikle birlikte Kasımpaşada bulunna deniz komutanlığına müracaatları.

1 — Nüfus tezkeresinin tasdikli iki sureti.
2 — Makinistlik şahadetnamesinin tasdikli sureti.
3 — Askerlik terhis vesikası sureti.
4 — Üç sene ücretle çalışacağına dair nümunesi komutanlıktan verilecek taahhüt senedi.
5 — Tam teşekküllü bir hastanenin heyeti sıhhiye raporu. «Muayene işi komutanlıkça yaptırılacaktır.»
6 — Beş adet vesika fotoğrafı. (1081)

Şirketi Hayriyeden:

FEVKALÂDE İCTİMA

Şirketi Hayriye hissedaran Umumî Heyeti 1941 senesi Martının (18) on sekizinci Salı günü saat on altı buçukta Şirketin Galatada Fermenecilerde kâni Merkezi İdaresinde dahili nizmanamenin 9, 16, 17, 26 ve otuzuncu maddelerinde tadilât icrası için fevkalâde içtimaa davet olunur. İşbu içtimaa ticaret kanununun 385 inci maddesi mucibince bir hisseye malik olan hissedarların dahi iştirâke salâhiyetleri vardır.

RUZNAMEİ MÜZAKERAT

389 ncu madde mucibince ilânı muktazi tadil metinleri:

Madde 9 — Şirketi Hayriye hisseleri kanunî ve mansup mirasçılara kanunu medenî hükümlerine tevfikan intikal eder.

Madde 16 — Şirket hissedralarından olup ta medenî hakları istimal ehliyetinden tamamen veya kısmen mahrum bulunanlara ait hisselerin devir ve temliki kanunu medenî hükümlerine tâbidir.

Madde 17 — Hissedarlardan birinin ölümü ile hissesinin mirasçılarına intikalinde miras resmen tasfiye edilmemiş ise intikal muamelesi mirasçılar arasındaki iştirâk hallinin müşterek mülkiyete tahavvülü üzerine yapılır ve yüz para varaka pahası alınır.

Madde 26 — Heyeti umumiyede hazır olan hissedarlardan herbirinin mutasarrıf olduğu hisselerinin adedine göre beher elli hisse için bir rey itasına hakkı vardır. Bir şahsın asaleten ondan ve vekâleten kendi hissesi de dahil olduğu halde yirmi beşten fazla reyi olamaz. Mukavele muayyen miktarda hisseye münferiden sahip olmıyan hissedarların biliçtima hisselerini bu miktara iblâğ ve aralarında birinci mümessil tayin ederek heyeti umumiye müzakerelerine iştiçâk etmeleri mümkündür.

Madde 30 — Meclisi İdare haftada bir kere içtima eder ve lüzum tahakkuk eylediği halde Reisin daveti üzerine Fevkalâde olarak toplanabilir.
Meclisi İdare Reis ve âzasına verilecek ücretin miktarı heyeti umumiyece tayin olunur.

DOKTOR
Hafız Cemal
LOKMAN HEKİM DAHİLİYE MÜTEHASSISI
Divanyolu 104
Muayene saatleri: 2.5 - 6. Tel: 22398

Göz Hekimi
Dr. Murat Rami Aydın
Beyoğlu - Parmakkapı, İmam sokak No. 2 Tel. 41553
Muayene ve her türlü göz ameliyatı fıkaraya parasızdır.

Şehir tiyatrosu
TEPEBAŞI DRAM KISMINDA
Bu akşam saat 20,30 da
EMİLİA GALOTTİ
İstiklâl caddesinde Komedi kısmında
Bu akşam saat 20,30 da
KİRALIK ODALAR
Her gün kişede Çocuk Temsilleri için bilet verilir

Sahip ve Başmuharriri: Etem İzzet Benice
Neşriyat Direktörü: Cevdet Karabilgin
«SON TELGRAF» MATBAASI

Hayvanlarda aşk

Güvercinlerin şiir dolu sevgileri, akreplerin korkunç aşkları kedilerin gürültülü gönül maceraları nasıl cereyan eder

Bütün mahlûkatın hayattan gayesi yemek ve üremek kaygusundan ibarettir! Diyorlar: Bu fikir; sade doktorların düşüncesi değil.. Tabiati tetkik edenler, antrepologlar, daha basiti, evlerinde çeşitli hayvan besliyenlerde böyle söylüyorlar...

İnsanların aşka verdikleri kıymet; ediplerden tutun da en Hipopotam yaratılışlı Afrika yerlisine kadar değişik bir mahiyet arzeder. Buna «sinir sarası» diyenler vardır, «Garizi inhimâk» adını verenler mevcuttur. Fakat bugüne kadar aşkın şöyle dört başı mamur tarifini yapan hiç kimseye tesadüf olunmamıştır.

«Aşk» hikâyelerinin insan telâkkisine göre ne gibi tezahürler meydana getirdiğini hepimiz muhtelif vakaların çerçevesinde pekâlâ tetkik edebiliriz... Yalnız; aşkın insanlara mahsus bir mevhibe olduğunu iddia edenlerin kulakları çınlasın. Tabiati tetkik edenler hayvanlarda bu hissin her cinse göre ayrı merasimle tatbikat sahasına konulduğunu söylüyorlar..

Güvercinler nasıl sevişir?

Damlarımızın kenarında dolaşan, yabanisi bile adamcil olmuş çeşitli renklerle süslü, tepeli, paçalı şirin güvercinler çift yaşıyan, birbirlerine fazla düşkün olan en mutaasıp âşıklardır. Henüz kanatlanıp ta çift edindikleri andan itibaren güvercinler eşlerine karşı büyük bir muhabbet ve sadakat gösterirler.

Tarih boyunca gönül işlerinde iffet ve ismetin sembolü telâkki olunan güvercinler aşka çok ehemmiyet verir.. Bilhassa sabahları gün doğuşunun etrafı yaldızlıyan renkli manzarası karşısında erkek; eşinin yanında kanat çırpıp devamlı ötüşlerle daireler çizer. Bu, dişiyi sevişmiye davet mahiyetindedir. Erkeğin hararetli aşk neşidelerine mukavemet edemiyen dişi ona sokulur. Gagalar birleşir.. Uzun, ihtiras dolu bir sevişme sahnesi başlar.. Bu sevişme aynı hararetle çiftin ömrü uzayışınca devam eder.

Erkeği ölen idşi veya dişisini kaybeden erkek güvercin, böyle bir dul eş edininciye kadar evvelki eşinin matemini tutar..

⁂

Br tabiye muallimi dostum anlattı: Hayvanlar tek eşli = monogam ve çok eşli = poligam diye üreme bahsinde iki sınıfa ayrılırlarmış. Bunlar isimlerinden de anlaşıldığı gibi ya bir eşle ömür geçiren yahut müteaddit eşleri sürü halinde yanında bulunduran sınıflarmış.. Bu keyfiyet insandan tutun da mikroba, mercana kadar böyle imiş.. Eskiden bizde de dört kadın almak usulü vardı. İnkılâptan sonra medenî nikâh şekli kabul edilerek bu iptidaî sistem terkolundu. Şimdi, Afrikanın bazı vahşî kabilelerile uzak şarkta hâlâ klân teşkilâtı hâkim olan iptidaî topluluklarında hâlâ revaçta imiş..

Bu malûmatı veren dostum hayvanlarda aşk mevzuu üzerinde çok şayanı dikkat mütalealar da serdetti:

AKREPLER NASIL ÇİFTLEŞİRLER?

Hayvanlar arasındaki aşk sahnelerinden en tüyler ürperticisi hiç şüphe yok ki, akreplerin sevişmeleridir. Henüz sırtı kararan bir dişi yavru akrep dolaştığı izbelerde kendisine iyi bir eş arar, bunu bulunciya kadar bakire kalırmış..

Gözüne kestirdiği erkek akrebin etrafında en oynak edasile boy göstererek onun çiftleşme temayüllerini gıcıklar, harekete getirirmiş.. İşte bundan sonra kanlı bir sevda, kıymaca bir aşk devresi başlarmış. Birbirlerini kıskaçlarının ucundan tutan ve kendilerini haz deryasına pupa yelken salıveren bararetli âşıklardan dişi, erkeğini sürükliyerek kuytu bir tarafa, bir taş kovuğuna götürür; çiftleştikten sonra da ustalıklı erkeği tavlıyarak iğnesile sokar, öldürürmüş.

Şehvet kurbanı erkeğin yanında yumurtalarını yapıp kısa bir kuluçka devresi geçiren ana akrep, yavruları çıkınca evvelâ bunları erkeğin cesedile besler, sırtında gezdirir, biraz büyüdükten sonra da yavrular annelerini zehirliyerek onun leşini de yerler, daha sonra da dağılıp her biri birer tarafa çeker, ömürleri vefa ederse böyle ölümlü bir tenasül hayatı geçirmiye hazırlanırlarmış.

Bu hakikate nazaran bir akrebin şehvet fırtınasını ancak ömründe bir defa geçireceğini anlamak hiç te güç değildir...

EN PATIRTILI ÇİFTLEŞME ŞEKLİ KEDİLERDE MİDİR?

Kışın en şiddetli devrinde, martta; bahçelerimizde, damlarımızda, sokak araları ve saçak kıyılarında çıngıraklı haykırışlarile şehvet sarası savuşturan kedileri hepimiz birçok defalar görmüşüzdür.

Hayvanlar arasında en gürültülü çiftleşme şekli kediler arasında görülebilir. En soğuk gecelerde bahçelerimizde ağaçların dallarına asılan, sokak aralarında meşveret kuran, damlarda, saçak kenarlarında rengârenk hevenkler halinde sallanan kedilerin inceli kalınlı sadalarındaki ahenk, bu koro heyetinin bir ağızdan rastgele haykırışla beliren büyük gürültü, kediler arasında en hararetli aşk oyunlarının cereyanını ilân eder. Kediler, kıskanç olmadıkları için toplucu sevişmeyi tercih ederler. Fakat bu keyfiyet kedilerin şövalyece bir cür'et pahasına elde edecekleri sevgililerini inhisar altına almalarına hak vermez. Bir çiftleşme devresinde üst üste dört erkek eş tutan kediler çoktur. İşte bunun için kedilerdeki renk değişmeleri meydana gelmektedir.

Senenin mart ayında şehvet sarsılmasına tutulan erkek kedi maceralı bir sergüzeşt nöbeti şavar.. Evden fıstık gibi toplu, parlak ve cevval gözlü sırçası kırılmamış kürk yelniliği ile kendini sokağa atan avare âşık garip ve çıngıraklı haykırışlarla ayni hastalığa tutulmuş kedileri aramıya başlar. Bu sırada önüne çıkan ilk dişi kediyi tehdide başlar. Tehdit mukabele görürse iş dayağa, döğüşe; dişe ve tırnağa dökülür. Neticede ekseriya bir iki tırnak yarasından sonra dişi (pes) der. Fakat mesele bununla bitmemiştir. Çünkü dakikalarca süren bu döğüş, civardaki kedileri de oraya toplar. Bir araya gelen kediler arasında bir kör döğüşü başgösterir.. Böyle bir gece gezmesine çıkan dişi olsun erkek olsun her kedinin tüyleri kırılmış, üstü başı çamur içinde, yüzü tırnak yaralarile şahrem şahrem olmuş, gözlerinin feri sönmüş, yorgun ve bitkin eve döndüğü, birkaç günlük istirahatten sonra bu sahneleri tekrarlamıya koştuğu görülür.

⁂

Tabiatı iyice tetkik edersek, hayvanların hayatını gözden geçirirsek kuştan balığa, maymundan böceğe, hulâsa: Devden mikroba kadar bütün mahlûklarda erkeğin dişiye ruhî tefevvükü; bunun tesirile meydana gelen tahakküm ve himaye otoritesi kabul edilmiştir. Yalnız insan ile kedi müstesna olmak şartile...

R. Y.

DENTOL

DİŞ MACUNU

Mikropları yüzde 100 öldürür, dişleri temizler parlatır diş etlerini besler ve hastalanmalarına mani olur.

Her yerde DENTOL diş macununu ısrarla isteyiniz.

İstanbul Vaklflar Direktörlüğü İlânları

Cinsi	Miktarı	Malın Bedeli	İlk Teminat
Eczayı tıbbiye	88 kalem	4000 Lira	300 Lira pazarlık

Gureba hastanesine lüzumu olan yukarıda miktarı yazılı Eczayı Tıbbiye pazarlıkla alınacaktır. Pazarlığı 18/2/941 tarihine müsadif Salı günü saat 15 de İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğü binasında toplanan Komisyonda yapılacaktır Şartnamesi her gün Levazım kaleminde görülebilir. (1093)

İSTANBUL BELEDİYESİ İLÂNLARI

Harbiyede Cumhuriyet ve Gazhane sokağında 30 — 32 — 34 — 36 — 38 — 1 — 1/1 — 1/2 — 3 numaralı iki kâgir ve üç ahşap dükkân ile bir kâgir kilise ankazı satılmak üzere açık arttırmaya konulmuştur. Mecmuunun tahmin bedeli 2675 ve ilk temnıatı 200 lira 65 kuruştur. Şartname Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülebilir. İhale 17/2/941 Pazartesi günü saat 14 de Daimi Encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektuplarile ihale günü muayyen saatte Daimi Encümende bulunmaları. (742)